

การศึกษาความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์
ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การศึกษาความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์ นี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ 2 ด้าน คือ ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) และด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จำแนกตามคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ/หน่วยงาน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อใช้ในการประกอบแผนการขอจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ และเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจพิจารณาจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ โดยคณะผู้จัดทำได้วิเคราะห์ความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยค่า T-test เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระที่มี 2 กลุ่ม ได้แก่ สมมติฐานที่ 1 ส่วนสมมติฐานที่ 2-5 ผู้วิจัยจะทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ ตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance : ANOVA) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ก็จะมีการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การศึกษาความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์ เล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อจังหวัดเพชรบูรณ์ ทั้งในเชิงวิชาการ และเพื่อเป็นตัวอย่างให้กับ จังหวัด หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่สนใจการศึกษาความต้องการของประชาชนในด้านต่างๆ เพื่อสนองตอบต่อยุทธศาสตร์ของจังหวัดต่อไป

คณะผู้จัดทำ
มกราคม 2563

สารบัญ

หน้า

คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ง
สารบัญแผนภาพ	ฉ
ส่วนที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	2
ขอบเขตการวิจัย.....	2
สมมติฐานการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
นิยามปฏิบัติการ.....	3
ส่วนที่ 2 ทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
สภาพทั่วไปและข้อมูลของจังหวัดเพชรบูรณ์.....	4
ประวัติความเป็นมา ปรัชญา ภารกิจ นโยบาย และพัฒนาการของวิทยาลัยชุมชน.....	8
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	20
ส่วนที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	21
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	21
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	21
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	22
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	22

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	23
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	23
ข้อมูลความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ ในการรับบริการทางการศึกษา	
จากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์	24
การทดสอบสมมติฐาน	27
ส่วนที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	39
สรุปผลการวิจัย	39
สรุปผลการเปรียบเทียบความต้องการของประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์	40
การอภิปรายผล	41
ข้อเสนอแนะ	44
บรรณานุกรม	45
คณะผู้จัดทำเอกสาร	47

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	23
ตารางที่ 2	แสดงจำนวนและร้อยละของความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	24
ตารางที่ 3	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการในการรับบริการทางการศึกษา จากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา).....	25
ตารางที่ 4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการในการรับบริการทางการศึกษา จากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ.....	26
ตารางที่ 5	ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ด้านระยะเวลาในการรับบริการด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ.....	26
ตารางที่ 6	ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ด้าน ช่วงเวลา/วันที่สะดวกรับบริการ.....	27
ตารางที่ 7	เปรียบเทียบความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จำแนกตามเพศ.....	28
ตารางที่ 8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการในการรับบริการทางการศึกษา จากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จำแนกตามอายุ.....	29
ตารางที่ 9	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความต้องการในการรับบริการทางการศึกษา จากวิทยาลัยชุมชน จำแนกตามอายุ.....	30
ตารางที่ 10	เปรียบเทียบความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จำแนกตามอายุด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) เป็นรายคู่โดยวิธีเชฟเฟ.....	30
ตารางที่ 11	เปรียบเทียบความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จำแนกตามอายุด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ เป็นรายคู่โดยวิธีเชฟเฟ.....	31
ตารางที่ 12	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการในการรับบริการทางการศึกษา จากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	31
ตารางที่ 13	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความต้องการในการรับบริการทางการศึกษา จากวิทยาลัยชุมชน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	33
ตารางที่ 14	เปรียบเทียบความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จำแนกตามระดับการศึกษาด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) เป็นรายคู่โดยวิธีเชฟเฟ.....	33
ตารางที่ 15	เปรียบเทียบความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จำแนกตามระดับการศึกษาด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ เป็นรายคู่โดยวิธีเชฟเฟ.....	34

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 16	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการในการรับบริการทางการศึกษา จากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จำแนกตามอาชีพ/หน่วยงาน.....	35
ตารางที่ 17	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความต้องการในการรับบริการทางการศึกษา จากวิทยาลัยชุมชน จำแนกตามอาชีพ/หน่วยงาน.....	36
ตารางที่ 18	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการในการรับบริการทางการศึกษา จากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	37
ตารางที่ 19	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความต้องการในการรับบริการทางการศึกษา จากวิทยาลัยชุมชน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	38

สารบัญแผนภาพ

หน้า

แผนภาพที่ 1	แสดงอาณาเขตจังหวัดเพชรบูรณ์.....	4
แผนภาพที่ 2	แสดงความต้องการตามลำดับชั้นมาสโลว์.....	15

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 5 มาตรา 54 บัญญัติว่า “รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และรัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตนเอง และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ให้ความหมายการศึกษาว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคล และสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต และ “การศึกษาตลอดชีวิต” หมายความว่า การศึกษาที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยแผนการจัดการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ได้วางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ รัฐมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนโอกาสทางการศึกษาซึ่งส่งผลให้ประชากรในวัยเรียน รวมทั้งเด็กด้อยโอกาสและผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษมีโอกาสได้รับการศึกษาสูงขึ้น แต่ยังเข้าเรียนได้ไม่ครบทุกคนและมีปัญหาการออกกลางคันอยู่บ้าง นอกจากนี้ประชากรที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานแม้จะได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้น แต่จำนวนแรงงานที่มีการศึกษาดำรงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นยังมีจำนวนมาก และคุณภาพของกำลังแรงงานอายุ 15 ปีขึ้นไป ยังไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษามีสัดส่วนน้อยกว่าประเภทสามัญศึกษา ทำให้มีการขาดแคลนแรงงานระดับกลาง ส่วนแรงงานที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษามีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี แต่ไม่ตรงกับความต้องการของตลาดงาน และยังมีสมรรถนะหรือคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ไม่ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ ทำให้มีผู้ว่างงานอยู่จำนวนมาก จึงต้องเร่งดำเนินการสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต และมีมาตรการต่าง ๆ ให้เด็กและประชาชนทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงโอกาสการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานเพิ่มขึ้น เพื่อยกระดับการศึกษาของคนไทยให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนและกำลังแรงงานที่มีทักษะ และคุณลักษณะที่พร้อมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของภาคส่วนต่าง ๆ

วิทยาลัยชุมชนเป็นกลไกการจัดการศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษาวิจัย ให้บริการทางวิชาการ ทุนบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อสร้างความเข้มแข็งของท้องถิ่นและชุมชน การพัฒนาที่ยั่งยืน เสริมสร้างศักยภาพบุคคล ตอบสนองและสอดคล้องต่อความต้องการและการประกอบอาชีพของท้องถิ่นและชุมชน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศโดยจัดการศึกษาตามวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับศักยภาพ แผนพัฒนาและเศรษฐกิจชุมชนของจังหวัดเป็นสำคัญ ซึ่งการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จึงเป็นโอกาสของจังหวัดเพชรบูรณ์ที่จะมีสถาบันการศึกษาทางเลือกที่จัดการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา ให้บริการทางวิชาการโดยการฝึกอบรมทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อสร้างความเข้มแข็งของท้องถิ่นและชุมชน

จังหวัดเพชรบูรณ์ได้เสนอแผนการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ที่ให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณา แต่แผนการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ยังไม่ครอบคลุมข้อมูลความต้องการของพื้นที่ (demand) และการตอบสนองความต้องการของพื้นที่ (supply) ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ที่แสดงให้เห็นถึงความต้องการของพื้นที่ โดยการวิเคราะห์จากอาชีพ/ผลิตภัณฑ์มวลรวมหลัก และการลงพื้นที่สำรวจความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เป็นต้น และขาดข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่าการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์จะสามารถตอบสนองความต้องการของพื้นที่ได้อย่างแท้จริง จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำการศึกษาความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ 2 ด้าน คือ ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) และด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ ด้านระยะเวลา

2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จำแนกตามคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ/หน่วยงาน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ของประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา ผู้วิจัยมุ่งศึกษาตัวแปรดังนี้

1.1 ตัวแปรต้น คือ คุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ/หน่วยงาน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

1.2 ตัวแปรตาม คือ ความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ 2 ด้าน คือ ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) และด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ

2. ขอบเขตประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ที่อาศัยในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 817,698 คน

3. ขอบเขตระยะเวลา การศึกษาวิจัยเป็นการศึกษาค้นคว้าช่วงเดือนพฤศจิกายน 2562 – กุมภาพันธ์ 2563

สมมติฐานการวิจัย

1. ประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีเพศ ต่างกันมีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์แตกต่างกัน
2. ประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีอายุ ต่างกันมีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์แตกต่างกัน
3. ประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีระดับการศึกษา ต่างกันมีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์แตกต่างกัน
4. ประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีอาชีพ/หน่วยงาน ต่างกันมีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์แตกต่างกัน
5. ประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกันมีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. จังหวัดเพชรบูรณ์ มีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนจัดการศึกษาได้ตรงกับความต้องการของชุมชนให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้
2. จังหวัดเพชรบูรณ์ นำข้อมูลจากผลการวิจัยมาพัฒนา หลักสูตร เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน

นิยามปฏิบัติการ

ความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ หมายถึง ความต้องการของประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 11 อำเภอ ที่ต้องการได้รับการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาท้องถิ่นระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จัดการศึกษาระดับอนุปริญญา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง (ปวส.) และหลักสูตรระยะสั้นตามความต้องการของชุมชน

ความต้องการด้านโปรแกรมวิชาที่เรียน หมายถึง โปรแกรมวิชาในหลักสูตรอนุปริญญาที่ทางวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ สามารถจะเปิดสอนได้

ความต้องการด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ หมายถึง หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง (ปวส.) ที่ทางวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ สามารถจะเปิดสอนได้

ความต้องการด้านอบรมระยะสั้น หมายถึง การเรียนการสอนวิชาชีพระยะสั้น ใช้เวลาเรียนไม่เกิน 150 ชั่วโมง ที่ทางวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ สามารถจะเปิดสอนได้

ความต้องการด้านระยะเวลา หมายถึง ช่วงเวลาจำนวนวันที่ต้องการเรียน ของผู้ต้องการศึกษาในวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์

ความต้องการด้านระยะเวลาด้านช่วงเวลา/วันที่สะดวกรับบริการ หมายถึง ช่วงวันและเวลาที่ต้องการเรียน ของผู้ต้องการศึกษาในวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์

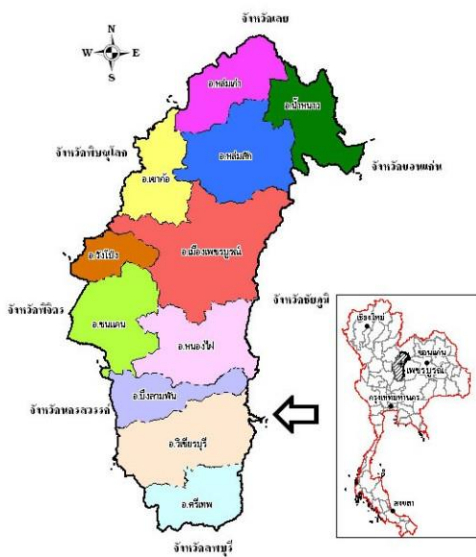
บทที่ 2

ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ มีทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

สภาพทั่วไปและข้อมูลของจังหวัดเพชรบูรณ์

1. สภาพทั่วไป

จังหวัดเพชรบูรณ์มีลักษณะภูมิประเทศเป็นเทือกเขารูปเกือกม้ารอบพื้นที่ด้านเหนือของจังหวัด และมีแนวขนานกันไปทั้งสองข้างทั้งทิศตะวันออกและทิศตะวันตก พื้นที่ราบส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่อยู่ตอนกลางและอำเภอด้านใต้ของจังหวัดเป็นพื้นที่ลาดชันโดยจากเหนือถึงใต้มีพื้นที่ป่าไม้รวม 3,953,455 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 45.78 มีแม่น้ำป่าสักเป็นแม่น้ำสายสำคัญที่สุดของจังหวัดที่ไหลผ่านตลอดกลางของจังหวัดจากทิศเหนือไปทิศใต้ยาวประมาณ 350 กิโลเมตร ซึ่งต้นน้ำเกิดจากภูเขาผาลาในจังหวัดเลยมีห้วยลำธารหลายสายเกิดจากภูเขาเพชรบูรณ์แม่น้ำป่าสักไหลผ่านอำเภอหล่มเก่า หล่มสัก เมืองเพชรบูรณ์ หนองไผ่ บึงสามพัน วิเชียรบุรี และศรีเทพ

แผนภาพที่ 1 แสดงอาณาเขตจังหวัดเพชรบูรณ์

2. อาณาเขต

เป็นจังหวัดที่มีแนวเขตติดต่อระหว่างภาคเหนือภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลางประมาณเส้นรุ้งที่ 16 องศาเหนือ กับเส้นแวงที่ 101 องศาตะวันออก มีพื้นที่ประมาณ 12,668.416 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 7,917,760 ไร่ ส่วนที่กว้างที่สุดของจังหวัดจากด้านตะวันออกถึงตะวันตกกว้าง 55 กิโลเมตร ส่วนที่ยาวที่สุดวัดจากเหนือสุดถึงใต้สุดยาว 296 กิโลเมตร และสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 114 เมตร โดยอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร 349 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 21 จังหวัดเพชรบูรณ์มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดเลย
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดลพบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดขอนแก่นและชัยภูมิ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดพิษณุโลกนครสวรรค์และพิจิตร

3. เขตการปกครอง

จังหวัดเพชรบูรณ์ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 11 อำเภอ 117 ตำบล 1,430 หมู่บ้าน การปกครองท้องถิ่น มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวม 128 แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาล 25 แห่ง (เทศบาลเมือง 3 แห่ง เทศบาลตำบล 22 แห่ง) และองค์การบริหารส่วนตำบล 102 แห่ง

4. ประชากร

จังหวัดเพชรบูรณ์ มีประชากร 981,021 คน เป็นชาย 484,832 คน หญิง 496,189 คน อายุ 0 – 59 ปี จำนวน 811,343 คน อายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 169,678 คน

5. ข้อมูลด้านประชากรศึกษา ปี 2561 จำนวน 475,759 คน จำแนกได้ดังนี้

- อายุ 0-3 ปี จำนวน 37,584 คน

- อายุ 4-25 ปี จำนวน 268,497 คน

- อายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 169,678 คน

6. ข้อมูลจำนวนคนพิการ จำนวน 34,865 คน

กลุ่มอาชีพของคนพิการ 2 กลุ่ม ได้แก่

1. คนพิการที่ประกอบอาชีพอิสระ

2. คนพิการที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐ ภายใต้กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

แห่งชาติ

7. ข้อมูลสถานศึกษา สถานศึกษาทั้งสิ้น 754 แห่ง แยกเป็นระดับ

- สพฐ จำนวน 541 แห่ง

- อาชีวะ จำนวน 13 แห่ง

- กศน. จำนวน 128 แห่ง

- เอกชน จำนวน 54 แห่ง

- สกอ. จำนวน 4 แห่ง

- ท้องถิ่น จำนวน 14 แห่ง

8. ประชากรวัยเรียน จำแนกได้ดังนี้

จกระดับชั้น

- ม.3 จำนวน 7,929 คน

- ม.6 จำนวน 5,003 คน

- ปวช. จำนวน 1,991 คน

- ปวส. จำนวน 1,545 คน

- กศน. จำนวน 767 คน

รวมจำนวนนักเรียนที่จบในระดับที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา จำนวน 9,306 คน แต่เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในจังหวัดเพียง 1,935 คน เหลือที่ยังไม่ได้เข้าศึกษาต่อในจังหวัด จำนวน 7,371 คน

9. ความต้องการศึกษาต่อ

- จบ ม.6 ปี 2560 5,300 คน
- กลุ่มเกษตรกร 325 กลุ่ม
- กลุ่ม อสม. ทุกตำบล
- ผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 270 ศูนย์
- พนักงานท้องถิ่น/ตำรวจ 2800 คน

10. แหล่งงานรองรับ

1. ศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน
2. นวดแผนไทย 100 แห่ง
3. โรงแรม/รีสอร์ท 966 แห่ง

11. ภูมิอากาศ

เนื่องจากพื้นที่ของจังหวัดมีภูเขาล้อมรอบจึงทำให้อากาศร้อนจัดในฤดูร้อน หนาวจัดในฤดูหนาว โดยเฉพาะพื้นที่อำเภอโนนหัน อำเภอเขาค้อ และอำเภอหล่มเก่า จะมีอากาศหนาวที่สุดพื้นที่ภูเขาจะมีอากาศเย็นตลอดปี ในฤดูร้อนและฤดูฝนอุณหภูมิสูงสุด 36.8 องศาเซลเซียส และต่ำสุด 18.1 องศาเซลเซียส

- ฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน
- ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม
- ฤดูหนาวเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์

12. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

จังหวัดเพชรบูรณ์มีพื้นที่ทั้งสิ้น 7,917,760 ไร่ จากข้อมูลการใช้ที่ดินของจังหวัดเพชรบูรณ์ ในปี 2556 มีพื้นที่ถือครองทางการเกษตร เท่ากับ 3,281,426 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 41.44 พื้นที่ป่าไม้ 2,402,507 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 30.34 พื้นที่นอกภาคการเกษตร 2,233,827 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 28.21 และเป็นที่น่าสังเกตว่าพื้นที่นอกภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2551 โดยในปี 2556 พื้นที่นอกภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นจากปี 2555 ร้อยละ 6.8 รวมทั้งเนื้อที่ป่าไม้ที่มีจำนวนลดลงด้วยประมาณร้อยละ 5.6 เมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่ป่าไม้ระหว่างปี 2555 และ 2556

ทั้งนี้ จากข้อมูลการใช้ดินทางการเกษตรของจังหวัดเพชรบูรณ์ ในปี 2556 พบว่าประมาณร้อยละ 50.18 ของพื้นที่การเกษตรเป็นการปลูกพืชไร่ 1,646,714 ไร่ รองลงมาเป็นพื้นที่นา จำนวน 1,262,694 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 38.48 ของพื้นที่การเกษตร ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะดินในจังหวัดเพชรบูรณ์มีความหลากหลายมากถึง 30 กลุ่มดิน ซึ่งเหมาะกับการปลูกพืชที่แตกต่างกันไป โดยสามารถแบ่งตามลักษณะพื้นที่ 4 ประเภทดังต่อไปนี้

1. กลุ่มดินนาเป็นดินนาหรือดินลุ่มใช้ประโยชน์ในการทำนา โดยเรียงลำดับตั้งแต่ ดินเหนียวจัด ดินเหนียว ดินร่วนเหนียวปนทราย ดินร่วนปนทราย ดินทราย ดินทรายปนกรวด ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ 20 ของจังหวัด
2. กลุ่มดินไร่เป็นกลุ่มดินดอน ใช้ประโยชน์ในการทำพืชไร่และไม้ผล ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ 30 ของจังหวัด

3. กลุ่มดินต้นใช้ประโยชน์ในการทำพืชไร่และผลไม้ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ 10 ของจังหวัด

4. กลุ่มดินภูเขา (Sc) ใช้ประโยชน์ในการปลูกไม้ผล ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ 40 ของจังหวัด

13. ที่มาในการขอจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์

จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๑ และหน่วยงานราชการ ภาคเอกชน และทุกภาคส่วน เห็นชอบให้มีการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์

เพื่อตอบสนองการพัฒนาจังหวัด โดยมีจุดแข็งของจังหวัดเพชรบูรณ์ ประกอบด้วย ๑) จุดแข็งด้านการเกษตร ซึ่งจังหวัดเพชรบูรณ์มีพื้นที่ดินอุดมสมบูรณ์ ทำให้ประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดประกอบอาชีพเกษตรกรรม และผลผลิตด้านการเกษตรของจังหวัดเพชรบูรณ์ได้ส่งออกไปยังตลาดในทั่วประเทศ ๒) จุดแข็งด้านการท่องเที่ยว จังหวัดเพชรบูรณ์มีแหล่งท่องเที่ยวครอบคลุมทุกอำเภอ ซึ่งเป็นต้นทุนที่ทำให้มีนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบูรณ์ ส่งผลให้มีรายได้จากการท่องเที่ยวเข้าจังหวัดเป็นจำนวนมาก ๓) จุดแข็งเรื่องแหล่งเรียนรู้ จังหวัดเพชรบูรณ์มีภูมิปัญญาท้องถิ่นในหลาย ๆ ด้านที่จะสนับสนุนการพัฒนาจังหวัด การพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาสุขภาพอนามัยอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งสามารถที่จะนำมาจัดการความรู้ ขยายผลความรู้ไปยังกลุ่มอื่น ๆ หรือคนรุ่นหลัง เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องได้ ๔) จุดแข็งด้านการพัฒนาจังหวัด จังหวัดเพชรบูรณ์มีหลายหน่วยงานที่มีการจัดตั้งกลุ่มเพื่อใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพัฒนาจังหวัด ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ดีของจังหวัดที่จะนำมาขยายผลเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปยังกลุ่มอื่น ๆ โดยสถานที่ก่อตั้งวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จะใช้สถานที่ที่มีอยู่เดิม คือ โรงเรียนบ้านหนองนารี ตำบลในเมือง อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ บุคลากรที่สนับสนุนในระยะเริ่มต้นเป็นบุคลากรจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ข้าราชการการบ้านานู ข้าราชการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในจังหวัดเพชรบูรณ์ และบุคลากรด้านภูมิปัญญา และแหล่งเรียนรู้จังหวัดเพชรบูรณ์ เช่น ศูนย์เทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล สภาวัฒนธรรมประจำตำบล ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง และแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ/แหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น สำหรับหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จะเป็นหลักสูตรเพื่อการพัฒนาศักยภาพด้านต่าง ๆ ให้กับชุมชนจังหวัด โดยจัดการศึกษาตามวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับศักยภาพ แผนพัฒนา และเศรษฐกิจชุมชนของจังหวัดเป็นสำคัญ

ประโยชน์ที่ชาวเพชรบูรณ์จะได้รับจากการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ คือ ตอบสนองนโยบายในเรื่องไทยนิยมยั่งยืน ที่เป็นแหล่งสถานศึกษาที่ตอบสนองต่อการดำเนินงานโครงการ และตอบสนองต่อการพัฒนาจังหวัดทุกด้าน เพื่อที่จะพัฒนากลุ่มอาชีพต่าง ๆ ให้มีความรู้ พัฒนาอาชีพให้มีความเข้มแข็งขึ้น นอกจากนั้นยังมีสถาบันการศึกษาที่จะช่วยขยายโอกาสการศึกษาอย่างเท่าเทียมให้กับประชาชนทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัย ในการเรียนรู้ อบรมเสริมทักษะ และการประกอบอาชีพได้ตลอดชีวิต มีปัญหาเป็นทุนในการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ ทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น และโดยเฉพาะภายใต้ปรัชญา วัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ที่ยึดหลักทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะช่วยให้จังหวัดเพชรบูรณ์มีการศึกษาที่พัฒนาคนและพัฒนาท้องถิ่นให้ก้าวหน้าไปในทิศทางที่เหมาะสม ช่วยให้ผู้พลาดโอกาสการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเข้าถึงการศึกษาได้ง่ายขึ้น ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ด้านเศรษฐกิจ ก็จะสามารถใช้ความรู้เป็นเครื่องมือในการ

สร้างงานสร้างรายได้ ส่งผลให้เศรษฐกิจส่วนตัว ครอบครัว และเศรษฐกิจชุมชนดีขึ้น ให้ทุกคนในชุมชนกินดีอยู่ดี และด้านสาธารณสุข ส่งผลให้มีสุขภาพแข็งแรง และสามารถดูแลสุขภาพให้ปลอดภัยจากโรคภัยไข้เจ็บทั้งหลาย ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนดีขึ้น

ประวัติความเป็นมา ปรัชญา ภารกิจ นโยบาย และพัฒนาการของวิทยาลัยชุมชน

1. ประวัติความเป็นมาของสถาบันวิทยาลัยชุมชน

เส้นทางการก่อกำเนิดวิทยาลัยชุมชนในประเทศไทยมี ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์เกษม วัฒนชัย เป็นผู้จุดประกายทางความคิด วางรากฐานการดำเนินงาน มุ่งให้วิทยาลัยชุมชนเป็นสถาบันของรัฐที่จัดการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จัดฝึกอบรมทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม สถาบันวิทยาลัยชุมชน เกิดจากการวางรากฐานของการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนได้มีการพัฒนามาบนเส้นทางที่ยาวไกลถึง 9 ปี โดยแบ่งเป็น 3 ช่วงเวลา คือ

(1) สำนักงานโครงการ เพื่อเตรียมการจัดทำข้อเสนอวิทยาลัยชุมชนต่อคณะรัฐมนตรี

(2) สำนักงานส่งเสริมวิทยาลัยชุมชน ดำเนินงานภายใต้สังกัด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และ

(3) สำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน ดำเนินงานภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

ช่วงเตรียมโครงการ

เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2544 ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์เกษม วัฒนชัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำ “แนวคิดและหลักการวิทยาลัยชุมชน” ซึ่งเปรียบเสมือนพิมพ์เขียวในการดำเนินงานของวิทยาลัยชุมชนมาจนถึงปัจจุบัน

จากนั้นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้แจ้งเจตนารมณ์ที่จะจัดตั้งและดำเนินการตามนโยบายวิทยาลัยชุมชนแก่ผู้บริหารระดับสูงระดับอธิบดีของกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน เป็นต้น นอกจากนี้ได้มีการประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจแก่ผู้ปฏิบัติทุกระดับ และแก่ประชาชนทั้งประเทศ โดยผ่านสื่อโทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ จุลสาร แผ่นพับ เป็นต้น โดยมีความถี่เดือนละ 3-4 ครั้ง พร้อมจัดการประกวดคำขวัญและตราสัญลักษณ์วิทยาลัยชุมชน เชิญชวนผู้สนใจจากทั่วประเทศสมัครส่งประกวด โดยมีกรรมการผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยเพาะช่าง มาเป็นกรรมการตัดสิน ซึ่งได้คำขวัญว่า “วิทยาลัยชุมชน พัฒนาคน พัฒนาท้องถิ่น” และตราสัญลักษณ์เป็นรูปทรงสถาปัตยกรรมไทยและลวดลายไทยประสานกัน ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนไทย

ในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของวิทยาลัยชุมชนนั้น เป็นที่ทราบกันแล้วว่าประเทศสหรัฐอเมริกามีการพัฒนาวิทยาลัยชุมชนมาช้านาน ดังนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจึงได้นำคณะผู้ร่วมก่อตั้งและเตรียมการดำเนินงานวิทยาลัยชุมชนไปประชุมร่วมกับประชาคม วิทยาลัยชุมชนสหรัฐอเมริกา ที่มหาวิทยาลัยฮาวาย ระหว่างวันที่ 21 มีนาคม - 4 เมษายน พ.ศ. 2544 โดยได้เรียนรู้ประสบการณ์ ศึกษางานที่มลรัฐฮาวาย แคลิฟอร์เนีย ไอโอวา และนอร์ทคาโรไลน่า กระทั่งต่อมาเกิดโครงการความร่วมมือระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา ตามโครงการ East-West Community College การประชุมครั้งนั้นได้รับการสนับสนุนจากประเทศสหรัฐอเมริกา และสถาบันคีนันแห่งเอเชีย

กลไกเริ่มต้น ตั้งคณะกรรมการ 6 คณะเพื่อเตรียมการ

เพื่อให้การเตรียมการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนเป็นไปอย่างมีระบบและเรียบร้อย กระทรวงศึกษาธิการ ได้สร้างกลไกการดำเนินงานในระยะเตรียมการโดยแต่งตั้งคณะกรรมการและบุคคล ดังนี้

(1) คณะกรรมการอำนวยการ มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน มีหน้าที่กำหนดนโยบาย แนวทางการดำเนินงานและสนับสนุน

(2) คณะกรรมการดำเนินงาน มีหน้าที่จัดทำแผนการดำเนินงานและประสานกับอนุกรรมการต่างๆ

(3) คณะอนุกรรมการ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านวางระบบบริหารงานวิทยาลัยชุมชน ด้านหลักสูตร ด้านพัฒนาบุคลากร ด้านระบบข้อมูลสารสนเทศ ด้านประสานความร่วมมือภาครัฐ เอกชน และชุมชน และด้านประชาสัมพันธ์

(4) จัดตั้งสำนักงานโครงการวิทยาลัยชุมชนเป็นหน่วยงานภายในเทียบเท่ากองในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงาน

(5) จัดหาบุคลากร แต่งตั้งนางสาวสุนันทา แสงทอง ตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 8ว สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้อำนวยการสำนักงานโครงการวิทยาลัยชุมชน

(6) แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิและมีประสบการณ์เป็นที่ปรึกษาสำนักงานในโครงการ ให้คำปรึกษา แนะนำ และร่วมทำงาน ได้แก่ นายชุมพล พรประภา รองศาสตราจารย์ฉลอง ภิรมย์รัตน์ นายอุดม มุ่งเกษม และนางพัชรีย์ สว่างทรัพย์

ลงหลักปักฐาน คณะรัฐมนตรีอนุมัติโครงการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชน

จากนั้นกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำโครงการเสนอคณะรัฐมนตรี โดยมีสาระสำคัญดังนี้

(1) เหตุผลความจำเป็น เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาแก่ผู้พลาดโอกาสทางการศึกษา

(2) วัตถุประสงค์ เพื่อจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาประจำท้องถิ่น จัดการศึกษาและฝึกอบรมในหลักสูตรที่สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนเป็นสำคัญ

(3) พันธกิจ จัดการศึกษาหลักสูตร 2 ปีแรกของระดับอุดมศึกษา จัดการศึกษาด้านวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตร และจัดหลักสูตรเพื่อพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิต

(4) ข้อเสนอเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545 เห็นชอบในหลักการตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอทั้ง 4 ข้อ และให้ดำเนินการต่อไปได้ โดยให้รับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณา ดังนี้

(1) วิทยาลัยชุมชนที่จะจัดตั้งขึ้นควรเป็นรูปแบบและการดำเนินการที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมแบบไทย ไม่ควรยึดหลักการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนของต่างประเทศมาเป็นต้นแบบโดยตรง

(2) การจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยชุมชนแต่ละแห่งต้องสนองต่อความต้องการและการประกอบอาชีพของชุมชนในท้องถิ่น

(3) การจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนของท้องถิ่นใด ควรให้ชุมชนและท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล เข้ามามีส่วนร่วมลงทุน หรือมีส่วนริเริ่มของการจัดตั้งเพื่อให้ท้องถิ่นได้ตระหนักถึงภาระความรับผิดชอบในส่วนของตนตั้งแต่เริ่มต้น รวมทั้งสามารถพิจารณาความเหมาะสมและความจำเป็นของการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

การจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนในประเทศไทย

การจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนในประเทศไทย เกิดจากความจำเป็นในการผลิตกำลังคนเพื่อสนองความต้องการพัฒนาประเทศและมีแนวความคิดที่จะใช้การจัดการศึกษาตามหลักการวิทยาลัยชุมชนมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2513

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 3 กำหนดนโยบายการศึกษาระดับอุดมศึกษา ให้ส่งเสริมการศึกษาและทดลองการจัดการศึกษาแบบวิทยาลัยชุมชนเพื่อสนองความต้องการกำลังคนระดับกลางในแขนงวิชาที่ประเทศมีความต้องการมาก ตลอดจนปัญหาในระดับอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาเป็นไปเพื่อคนส่วนน้อยไม่เกิดความเป็นธรรมในสังคม ปัญหาดังกล่าวเป็นอุปสรรคต่อความเจริญของประเทศ คณะรัฐมนตรีจึงเห็นชอบให้เตรียมการปฏิรูปการศึกษา

ใน พ.ศ. 2520 จัดตั้งวิทยาลัยชุมชนภูเก็ตขึ้นเป็นแห่งแรก โดยให้เป็นวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ต่อมาในปี พ.ศ. 2523 ได้จัดตั้งขึ้นอีกแห่งที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในปี พ.ศ. 2527 ได้จัดตั้งวิทยาลัยชุมชนในสังกัดวิทยาลัยครู ขึ้น 4 แห่ง คือ วิทยาลัยชุมชนพิบูลสงคราม วิทยาลัยชุมชนอุบลราชธานี วิทยาลัยชุมชนนครราชสีมา และวิทยาลัยชุมชนนครศรีธรรมราช (แต่ในระหว่างที่เตรียมการดำเนินงานวิทยาลัยชุมชนนั้น มีการแก้ไขพระราชบัญญัติวิทยาลัยครูให้เปิดสอนถึงระดับปริญญาตรี ดังนั้น จึงไม่มีการดำเนินการวิทยาลัยชุมชนต่อ)

ประกาศจัดตั้งวิทยาลัยชุมชน “นาร่อง”

คณะกรรมการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนทุกจังหวัด ได้เลือกสถานศึกษา 10 แห่ง มาเป็นวิทยาลัยชุมชน โดยได้สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา 3 แห่ง และสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน 7 แห่ง จากนั้น ในวันที่ 17 เมษายน พ.ศ. 2545 กระทรวงศึกษาธิการประกาศจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนโดยให้สถานศึกษาทำหน้าที่วิทยาลัยชุมชน และทำภารกิจเดิมควบคู่ไปด้วย มีสถานศึกษาที่ได้รับคัดเลือกเป็นวิทยาลัยชุมชน ดังนี้

1. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็น วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน
2. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดตาก เป็น วิทยาลัยชุมชนตาก
3. วิทยาลัยการอาชีพโพทะเล จังหวัดพิจิตร เป็น วิทยาลัยชุมชนพิจิตร
4. วิทยาลัยการอาชีพบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี เป็น วิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี
5. ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนจังหวัดสระแก้ว เป็น วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว
6. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดบุรีรัมย์ เป็น วิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์
7. วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู เป็น วิทยาลัยชุมชนหนองบัวลำภู
8. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดมุกดาหาร เป็น วิทยาลัยชุมชนมุกดาหาร
9. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดระนอง เป็น วิทยาลัยชุมชนระนอง
10. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนราธิวาส เป็น วิทยาลัยชุมชนนราธิวาส

จากนั้นเป็นต้นมา วิทยาลัยชุมชนตามประกาศดังกล่าวได้เริ่มดำเนินการตามภารกิจ และแนวทางการดำเนินงานที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ โดยมีวิทยาลัยชุมชนเป็นสถาบันหลัก และใช้สถานศึกษา และหน่วยงานราชการเป็นที่จัดการเรียนการสอนที่กระจายไปถึงระดับอำเภอ

ยุคสำนักงานส่งเสริมวิทยาลัยชุมชน - สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ระบบบริหารจัดการวิทยาลัยชุมชน

กล่าวได้ว่าปี พ.ศ. 2545 - พ.ศ. 2546 เป็นระยะเริ่มก่อตั้งวิทยาลัยชุมชน โดยที่กระทรวงศึกษาธิการมีแนวทางเพื่อหลอมรวมสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัดที่มีภารกิจใกล้เคียงกัน ได้แก่สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมพลศึกษา และกรมอื่นๆ ให้มาเป็นวิทยาลัยชุมชน เพื่อความเป็นเอกภาพทางการศึกษา โดยให้ทำงานประสานเป็นเครือข่ายและจัดการศึกษาเพิ่มเติมในส่วนที่ขาด และปรับระบบบริหารจัดการใหม่ตามหลักการวิทยาลัยชุมชน เพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนได้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ จึงได้ดำเนินการดังนี้

1. ให้จังหวัดเลือกคณะกรรมการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนจังหวัด ที่มีองค์ประกอบของบุคคล จากภาครัฐ เอกชน และชุมชน โดยมี ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน ทำหน้าที่จัดตั้งและสนับสนุนวิทยาลัยชุมชนเสนอกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้ง
2. ให้คณะกรรมการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนเลือกสถานศึกษาที่มีศักยภาพและมีภารกิจเป็นส่วนหนึ่งของวิทยาลัยชุมชนอยู่แล้ว ให้เป็นสถานศึกษาหลักที่จะเป็นวิทยาลัยชุมชน เสนอกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศจัดตั้ง
3. ให้กรรมการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนเสนอกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งคณะทำงานดำเนินงานวิทยาลัยชุมชนจังหวัดที่มีองค์ประกอบจากสถานศึกษาที่เป็นวิทยาลัยชุมชน สถาบันอุดมศึกษา องค์กรภาครัฐ เอกชน ชุมชน ทำหน้าที่วางระบบบริหารจัดการวางแผนและประสานการดำเนินงานให้เกิดการเรียนการสอนในระยะแรก
4. ให้สถานศึกษาหลักที่เป็นวิทยาลัยชุมชนทำหน้าที่จัดการเรียนการสอน โดยมีภารกิจ 2 ส่วน คือ ภารกิจเดิมของสถานศึกษาและเพิ่มภารกิจของวิทยาลัยชุมชน
5. ให้มีสำนักประสานงานวิทยาลัยชุมชนจังหวัดทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการของคณะทำงานดำเนินงาน และประสานกับสถานศึกษาที่เป็นวิทยาลัยชุมชนเครือข่ายหรือแหล่งสนับสนุน

ใน พ.ศ. 2545-2546 เป็นระยะเริ่มก่อตั้งวิทยาลัยชุมชน กระทรวงศึกษาธิการได้ออกแบบระบบบริหารจัดการ แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค มีรายละเอียดดังนี้

1. ส่วนกลาง

มีคณะกรรมการสภาวิทยาลัยชุมชนระดับชาติ ประกอบด้วยผู้แทนจากภาครัฐ เอกชน และชุมชน เป็นกรรมการ มีหน้าที่กำหนดนโยบาย แผนพัฒนา กำหนดมาตรฐาน กำกับติดตามและประเมินผล สนับสนุนทรัพยากร ส่งเสริมการประสานความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีคณะกรรมการจำนวนไม่เกิน 35 คน โดยมีสำนักงานส่งเสริมวิทยาลัยชุมชน (ปรับชื่อจากสำนักงานโครงการวิทยาลัยชุมชน) เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ และเป็นหน่วยงานกลางดำเนินการและประสานการดำเนินงานกับทุกระดับ

- ดร.สิริกร มณีรินทร์ เป็นประธานคณะกรรมการสภาวิทยาลัยชุมชนระดับชาติ
- นางสาวสุนันทา แสงทอง เป็นผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิทยาลัยชุมชน

2. ส่วนภูมิภาค

มีคณะกรรมการวิทยาลัยชุมชนจังหวัด ประกอบด้วยผู้แทนจากภาครัฐ เอกชน ชุมชน และองค์กรเครือข่ายร่วมจัดการศึกษา เป็นกรรมการ มีหน้าที่จัดทำนโยบายและแผนพัฒนาระดับจังหวัด เสนอและอนุมัติให้อนุบัญญัติ ประกาศนียบัตร และวุฒิบัตร กำกับดูแล พิจารณาจัดตั้ง ยุบรวม หรือเลิกการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชน

ประสาน ส่งเสริม การจัดและการระดมทรัพยากร มีคณะกรรมการจำนวนไม่เกิน 19 คน โดยมีสำนักงานวิทยาลัยชุมชนเป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการ มีวิทยาลัยชุมชนเป็นสถานศึกษา ทำหน้าที่จัดการศึกษาตามภารกิจ วิทยาลัยชุมชนร่วมกับวิทยาลัยชุมชนเครือข่าย โดยมีสำนักงานวิทยาลัยชุมชนเป็นหน่วยอำนวยการส่งเสริม สนับสนุน

ยุคสำนักงานบริหารงานวิทยาลัยชุมชน - สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สถานะการดำเนินงานวิทยาลัยชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในวันที่ 7 กรกฎาคม 2546 เมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 ซึ่งบัญญัติให้มีกระทรวงศึกษาธิการ โดยการจัดระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ซึ่งได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติที่ออกตามนัยของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าวนี้ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับโครงสร้าง องค์กร การแบ่งส่วนงาน การจัดระบบครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา และการจัดระบบทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ทั้งนี้ ในส่วนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รัฐบาลได้ทยอยเสนอไปยังรัฐสภาเพื่อให้มีผลในทางปฏิบัติ

สำหรับการจัดโครงสร้าง องค์กร การแบ่งส่วนงานนั้น พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546ได้บัญญัติให้กระทรวงศึกษาธิการจัดระบบบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐใหม่ ในการนี้ ให้ปรับสำนักงานส่งเสริมวิทยาลัยชุมชนเข้าสู่โครงสร้างใหม่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อุดมศึกษา

ต่อมาในวันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2546 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้ “กฎกระทรวงว่าด้วยการ จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าปริญญา รูปแบบวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. 2546” ขึ้น เป็นกฎหมายรองรับการ ดำเนินงานวิทยาลัยชุมชน โดยสาระสำคัญหลัก คือ

1. ให้วิทยาลัยชุมชนเป็นสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาซึ่ง บริหารจัดการโดยชุมชน
2. มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษาและฝึกอบรมด้านวิชาการและวิชาชีพตามหลักสูตรที่สอดคล้องกับ ความต้องการของชุมชนและส่งเสริมให้มีการพัฒนาอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลในชุมชน
3. ให้วิทยาลัยชุมชนเป็นส่วนราชการในสำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
4. การบริหารงาน ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ
 - หน่วยงานนโยบาย ประกอบด้วย คณะกรรมการวิทยาลัยชุมชน และสำนักบริหารงานวิทยาลัย ชุมชน
 - หน่วยปฏิบัติการ ประกอบด้วยสภาวิทยาลัยชุมชน และวิทยาลัยชุมชน

บทบาทหน้าที่สำนักงานบริหารงานวิทยาลัยชุมชน

สถาบันวิทยาลัยชุมชน เป็นไปพร้อมๆ กับการประกาศพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ได้มีกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 กำหนดให้สำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชนมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

- จัดทำข้อเสนอนโยบาย และจัดทำแผนหลักของระบบวิทยาลัยชุมชน เสนอแนะการจัดตั้งและจัดสรรงบประมาณให้วิทยาลัยชุมชน

- จัดทำระบบข้อมูล สารสนเทศ กำกับ ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานวิทยาลัยชุมชน

- พัฒนาและส่งเสริมการจัดการศึกษาของวิทยาลัยชุมชนและระบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ

- จัดทำมาตรฐานการจัดการศึกษาของวิทยาลัยชุมชน

- ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการวิทยาลัยชุมชน

- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย ภายใต้โครงสร้างใหม่นี้ มีนางสาวสุนันทา แสงทอง เป็นผู้อำนวยการสำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน

ยุคสถาบันวิทยาลัยชุมชน

ปัจจุบัน "สำนักงานบริหารงานวิทยาลัยชุมชน" ได้ยกฐานะเป็น สถาบันวิทยาลัยชุมชน ตามพระราชบัญญัติสถาบันวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. 2558 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2558 โดยมีผลบังคับใช้ในวันถัดไป มีฐานะนิติบุคคลและเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (แต่ไม่เทียบเท่าสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ) มีวัตถุประสงค์ตามมาตรา 8 "เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญา ให้สถาบัน เป็นสถานศึกษาซึ่งจัดการศึกษาโดยวิทยาลัยชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษา วิจัย ให้บริการ ทางวิชาการ ทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อสร้างความเข้มแข็ง ของท้องถิ่นและชุมชน การพัฒนาที่ยั่งยืน เสริมสร้างศักยภาพบุคคล ตอบสนองและสอดคล้องต่อความต้องการ และการประกอบอาชีพ ของท้องถิ่นและชุมชนซึ่งนำไปสู่การพัฒนาประเทศ"

2. ปรัชญาเบื้องต้น

วิทยาลัยชุมชนเชื่อว่าบุคคลทุกคนมีศักยภาพอยู่ในตัว ถ้าเขามีโอกาสและได้รับคำแนะนำในทางที่ถูกต้องเหมาะสม เขาจะสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ และเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ายิ่งต่อชุมชนและสังคม

3. นโยบายหลัก

3.1 เปิดกว้างและเข้าถึงง่ายเพื่อให้คนในชุมชนได้เรียนรู้และฝึกทักษะอย่างกว้างขวาง

3.2 มีหลักสูตรหลากหลายประเภทให้เลือก

3.3 ตอบสนองต่อชุมชนในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

3.4 เน้นคุณภาพและการใช้ประโยชน์

3.5 เสียค่าใช้จ่ายน้อย

3.6 สร้างพันธมิตรกับธุรกิจเอกชน องค์กรของรัฐ และชุมชน

4. หลักการสำคัญในการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชน

4.1 หลักการกระจายอำนาจที่แท้จริง โดยการจัดตั้งให้เกิดจากความต้องการของประชาชนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน

4.2 ให้ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ของรัฐและเอกชนและชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด และในระยะแรกไม่มีการก่อสร้างสถานศึกษาใหม่

4.3 จัดระบบความร่วมมือกับภาคเอกชนและชุมชน เพื่อการผลิตกำลังคนและพัฒนาคุณภาพชีวิตตามความต้องการของชุมชนและตลาดแรงงาน

5. วิสัยทัศน์

สถาบันวิทยาลัยชุมชนคุณธรรม สร้างสรรค์นวัตกรรมชุมชนเพื่อพัฒนาคนและสังคมอย่างยั่งยืน

6. พันธกิจ

1. จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญา
2. ฝึกอบรมด้านวิชาการหรือวิชาชีพ
3. วิจัย และบริการทางวิชาการเพื่อการพัฒนาชุมชน
4. ทุนบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น
5. ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อสร้างความเข้มแข็งของท้องถิ่นและชุมชน

7. การบริหารวิชาการ

7.1 หลักสูตรพัฒนามาจากการศึกษาวิจัยชุมชนเป็นฐานในการศึกษาความต้องการ ศักยภาพ และทิศทางการพัฒนาของชุมชน

7.2 หลักสูตรเปิดง่าย ปิดง่าย และเน้นประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนและชุมชน

7.3 เน้นการค้นหาศักยภาพของบุคคลและชุมชนในพื้นที่มาใช้เป็นฐานในการจัดการความรู้ พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

7.4 มีความร่วมมือที่ดีกับครูภูมิปัญญา อาจารย์พิเศษ สภาวิชาการ และสภาวิทยาลัยชุมชน

7.5 มีความร่วมมือที่ดีกับสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานในพื้นที่ที่วิทยาลัยชุมชนตั้งอยู่

7.6 ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการในรูปของกรรมการสภาวิชาการวิทยาลัยชุมชน

8. การจัดการเรียนการสอน

8.1 เน้นการระดมทรัพยากรในพื้นที่มาเป็นเครือข่ายในการจัดการศึกษา ทั้งด้านสถานที่เรียน อาจารย์พิเศษที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่

8.2 จัดหลักสูตรพัฒนาศักยภาพผู้เรียนทั้งก่อนเข้าเรียนและระหว่างเรียน เพื่อให้สำเร็จการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

8.3 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่นเอื้อให้ผู้เรียนทำงานไปเรียนไปด้วยได้

9. วิทยาลัยชุมชนไทย ปัจจุบัน (พ.ศ. 2557)

วิทยาลัยชุมชนของประเทศไทย มีจำนวนทั้งสิ้น 20 แห่ง ตั้งอยู่ในจังหวัดต่างๆ ที่ต้องการระบบการศึกษาที่สนองต่อความต้องการของชุมชนอย่างใกล้ชิด วิทยาลัยชุมชนแต่ละแห่งมี องค์ประกอบลักษณะ ขนาด ทรัพยากร ศักยภาพ จุดเด่น ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดที่แตกต่างกัน

วิทยาลัยชุมชนมีเป้าหมายชัดเจนด้วยการดำเนินงานที่ตอบสนองความต้องการของชุมชน ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการองค์ความรู้ของชุมชนใช้สอนคนในชุมชน โดยคนทั้งภายในชุมชนและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกชุมชน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาชุมชนเองอย่างแท้จริง

วิทยาลัยชุมชนมีความหลากหลายทั้งขนาด จำนวนนักศึกษา และผู้เรียนในหลักสูตรต่าง ๆ อีกทั้งยังมี หน่วยจัดการศึกษาที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ จะเห็นว่าวิทยาลัยชุมชนในประเทศไทย มีขนาด และทรัพยากร ที่มีอยู่ในระดับที่แตกต่างกัน วิทยาลัยชุมชนบางแห่งมีความพร้อมและความเข้มแข็งกว่าแห่งอื่น ๆ ทั้งนี้ กิจกรรมหลักของวิทยาลัยชุมชน ได้แก่ 1) การจัดการฝึกอบรมระยะสั้น 2) การจัดการศึกษาระดับอนุปริญญา 3) การทำโครงการวิจัยบริการวิชาการเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน

สำหรับการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญา พบว่า วิทยาลัยชุมชนเปิดสอนหลักสูตรอนุปริญญาที่เหมือนกันทุกแห่ง 3 สาขาวิชา คือ หลักสูตรคอมพิวเตอร์ธุรกิจ การปกครองท้องถิ่น และการศึกษาปฐมวัย นอกจากนี้วิทยาลัยชุมชนแต่ละแห่งยังเปิดหลักสูตรอนุปริญญาในสาขาวิชาที่ชุมชนมีความต้องการด้วย โดยมีวิทยาลัยชุมชนที่เปิดสอนหลักสูตรระดับอนุปริญญาจำนวนมากที่สุด 9 สาขาวิชา

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (Hierarchy of Needs)

อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) เป็นผู้วางรากฐานจิตวิทยามนุษยนิยม เขาได้พัฒนาทฤษฎีแรงจูงใจ ซึ่งมีอิทธิพลต่อระบบการศึกษาของอเมริกันเป็นอันมาก ทฤษฎีของเขามีพื้นฐานอยู่บนความคิดที่ว่า การตอบสนองแรงขับเป็นหลักการเพียงอันเดียวที่มีความสำคัญที่สุดซึ่งมีเบื้องหลังพฤติกรรมของมนุษย์ มาสโลว์มีหลักการที่สำคัญเกี่ยวกับแรงจูงใจ โดยเน้นในเรื่องลำดับขั้นความต้องการ เขามีความเชื่อว่า มนุษย์มีแนวโน้มที่จะมีความต้องการอันใหม่ที่สูงขึ้นเมื่อความต้องการพื้นฐานได้รับการตอบสนอง เช่น ความมั่นคงความปลอดภัย กินอิ่ม นอนหลับ ความต้องการอื่นจะเข้ามาทดแทน เป็นพลังซึ่งจูงใจให้ทำพฤติกรรม เช่น อาจเป็นความสำเร็จในชีวิต เป็นต้น แรงจูงใจของคนเรามาจากความต้องการพฤติกรรมของคนเรามุ่งไปสู่การตอบสนอง ความพอใจ มาสโลว์แบ่งความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เป็น 5 ระดับ ด้วยกัน ได้แก่

แผนภาพที่ 2 แสดงความต้องการตามลำดับขั้นมาสโลว์

1. ความต้องการทางด้านพื้นฐานทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) หมายถึง ความต้องการพื้นฐานของร่างกายซึ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ เสื้อผ้า ฯลฯ ความต้องการนี้เริ่มตั้งแต่วัยทารกกระทั่งถึงวัยชรา มนุษย์ทุกคนมีความต้องการทางสรีระอยู่เสมอมิอาจขาดไม่ได้ ถ้าอยู่ในสภาพที่ขาดร่างกายจะกระตุ้นให้บุคคลทำกิจกรรมขวนขวาย เพื่อตอบสนองความต้องการ เหล่านี้ ถ้าต้องการในขั้นแรกนี้ไม่ได้ รับการบำบัด ความต้องการขั้นต่อไปก็จะไม่เกิดขึ้น

2. ความต้องการความมั่นคง ปลอดภัย (Safety Needs) หมายถึง ความต้องการความมั่นคง ปลอดภัยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เพราะบุคคลไม่ต้องเผชิญกับความไม่แน่นอนในการดำรงชีวิต เช่น การสูญเสียตำแหน่ง การขาดแคลนทรัพย์สิน การถูกขู่เข็ญบังคับจากผู้อื่น มนุษย์จึงเกิดความต้องการความมั่นคง ปลอดภัย และหลักประกันชีวิต เช่น มีอาชีพที่มั่นคง มีการออมทรัพย์หรือสะสมทรัพย์ มีการประกันชีวิต ฯลฯ

3. ความต้องการทางสังคม ต้องการความรักความเป็นเจ้าของ การมีส่วนร่วม (Love and belonging Needs) หมายถึง ความต้องการที่จะเป็นที่รักของผู้อื่น และต้องการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น และเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ เพราะมนุษย์ทุกคนย่อมต้องการเพื่อนไม่ต้องการรู้สึกเหงา และอยู่คนเดียว ดังนั้นจึงต้องการมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น เป็นสมาชิกกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เช่น กลุ่มครอบครัว กลุ่มที่ทำงาน กลุ่มเพื่อนบ้าน กลุ่มสันทนาการ เป็นต้น ความรู้สึกผูกพันจะเกิดขึ้นเมื่ออยู่ในกลุ่ม และสมาชิกของกลุ่มย่อมเกิดความรัก ความเอาใจใส่ และยอมรับซึ่งกันและกัน

4. ต้องการได้รับการยกย่อง ความภาคภูมิใจ (Esteem Needs) หมายถึง ความปรารถนาที่จะมองเห็นตนเองว่ามีคุณค่าสูง เป็นที่นาเคารพยกย่องจากทั้งตนเองและผู้อื่น ต้องการที่จะให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีความสามารถ มีคุณค่า มีเกียรติ มีตำแหน่งฐานะ บุคคลที่มีความต้องการประเภทนี้จะเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตนเอง และรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่ามีประโยชน์ หากความรู้สึกหรือความต้องการดังกล่าวถูกทำลายและไม่ได้รับการตอบสนองก็จะรู้สึกมีปมด้อย สิ้นหวัง มองโลกในแง่ร้าย ต้องการสิ่งชดเชย ถ้าเกิดความรู้สึกรุนแรงจะทำให้บุคคลนั้นเกิดความท้อถอยในชีวิต เป็นโรคประสาท โรคจิต และอาจฆ่าตัวตายได้

5. ความต้องการที่เห็นคุณค่าและสัจการแห่งตน (Self-Actualization Needs) หมายถึง ความต้องการที่จะรู้จักและเข้าใจตนเองตามสภาพที่แท้จริง เพื่อพัฒนาชีวิตของตนเองให้สมบูรณ์ (Self-fulfillment) รู้จักค่านิยม ความสามารถและมีความจริงใจต่อตนเอง ปรารถนาที่จะเป็นคนที่ดีที่สุดของตนเอง มีสติในการปรับตัว เปิดโอกาสให้ตนเองเผชิญกับความจริงของชีวิต และเผชิญกับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ โดยคิดว่าเป็นสิ่งที่ท้าทายและน่าตื่นเต้น กระบวนการที่จะพัฒนาตนเองเต็มທີ່ตามศักยภาพของตนเองเป็นกระบวนการที่ไม่มีจุดจบ ตลอดเวลาที่มีชีวิตอยู่มนุษย์ทุกคนต้องการที่จะพัฒนาตนเองเต็มທີ່ตามศักยภาพ

มาสโลว์ กล่าวถึง ลำดับของความต้องการต่างๆ ของมนุษย์ว่า ต้องเป็นไปตามลำดับขั้นตามความสำคัญและสามารถยืดหยุ่นได้ เมื่อความต้องการเบื้องต้นได้รับบำบัดแล้วมนุษย์จะให้ความสนใจกับความต้องการขั้นสูงขึ้นเป็นลำดับ ความต้องการเหล่านี้เกิดเหตุผลที่ว่า มนุษย์เป็นสัตว์โลกที่ต้องการเติบโตและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

มาสโลว์ ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ ไว้ดังนี้

1. มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ และไม่มีที่สิ้นสุด ขณะที่ความต้องการได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่นจะเกิดขึ้น ซึ่งเป็นกระบวนการที่เริ่มต้นตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย
2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมนั้นๆอีกต่อไป ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง จึงจะเป็นสิ่งจูงใจพฤติกรรมของบุคคล
3. ความต้องการของมนุษย์จะเรียงกันเป็นลำดับขั้น ตามความสำคัญ เมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์จะให้ความสนใจกับความต้องการระดับสูงขึ้นไปเรื่อยๆ

ทฤษฎีความต้องการเชิงลำดับขั้นประยุกต์ของแอลเดอร์เฟอร์ (Alderfer's modified need hierarchy theory)

เนื่องจากทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ได้รับคำวิพากษ์วิจารณ์ในหลายประเด็นดังกล่าว ทำให้ในปี 1972 แอลเดอร์เฟอร์ (Alderfer) ได้นำทฤษฎีของมาสโลว์มาปรับและพัฒนาใหม่เป็นทฤษฎีการดำรงชีพ-สัมพันธภาพ-การงอกงาม (Existence-Relatedness-Growth Theory : ERG Theory) หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งได้ว่า ทฤษฎีความต้องการเชิงลำดับขั้นประยุกต์ของแอลเดอร์เฟอร์ (Alderfer's modified need hierarchy theory) โดยยู่บรวมความต้องการต่างๆ ของมนุษย์เป็น 3 กลุ่มดังนี้

1. ความต้องการการดำรงอยู่ (Existence Needs) เป็นความต้องการที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยในการดำรงชีวิตของมนุษย์ เปรียบได้กับความต้องการต่างๆ ในขั้นที่ 1 (ความต้องการทางร่างกายหรือสรีระ) และขั้นที่ 2 (ความต้องการความมั่นคงและปลอดภัย) ของมาสโลว์นั่นเอง
2. ความต้องการที่จะมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Relatedness) เป็นความต้องการที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือการมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น อันได้แก่ ความต้องการความรักและความผูกพัน (Love and Belonging Needs) และความต้องการการยกย่อง (Esteem Needs) ตามทฤษฎีของมาสโลว์นั่นเอง
3. ความต้องการที่จะมีความเจริญงอกงาม (Growth) เป็นความต้องการที่จะพัฒนาศักยภาพในตนเอง ซึ่งถ้าเปรียบเทียบกับทฤษฎีของมาสโลว์ ได้แก่ ความต้องการการยกย่อง (Esteem Needs) และความต้องการรู้จักตนเองอย่างแท้จริงและพัฒนาตนเองให้สมบูรณ์ (Need for self-actualization) นั่นเอง

ทฤษฎี อี อาร์ จี (ERG) ของแอลเดอร์เฟอร์มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กับแนวคิดของมาสโลว์ คือ เมื่อความต้องการขั้นต้นได้รับการตอบสนอง บุคคลจะเคลื่อนสู่ความต้องการในขั้นสูงต่อไป อย่างไรก็ตาม แอลเดอร์เฟอร์เห็นว่า เมื่อบุคคลเกิดความขัดแย้งโดยไม่สามารถทำพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการในขั้นที่ต่ำกว่าได้เช่นกัน และที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้ทฤษฎี ERG ของแอลเดอร์เฟอร์แตกต่างจากทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ คือแอลเดอร์เฟอร์เชื่อว่า แรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอาจเกิดจากความต้องการรวมกันหลายๆ อย่างในเวลาเดียวกัน

ทฤษฎีความต้องการของฟลิปโป (Flippo)

1. ความต้องการทางกาย เป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้ชีวิตมนุษย์ดำรงอยู่ได้ ความต้องการทางกายที่สำคัญๆ ได้แก่ อาหาร น้ำ อากาศหายใจ การพักผ่อน การขับถ่ายของเสีย ที่อยู่ และความต้องการทางเพศ เป็นต้น
2. ความต้องการทางสังคม มนุษย์มีความต้องการทางสังคมไม่เหมือนกัน แต่มนุษย์ส่วนมากมีความต้องการที่จะอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม ต้องการให้ผู้อื่นเอาใจ ต้องการให้ผู้อื่นรักใคร่ ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับว่าตนเองเป็นสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่ม
3. ความต้องการเห็นคนอื่นสำคัญ ความต้องการที่สำคัญๆ ชนิดนี้ ได้แก่ ต้องการที่จะให้ผู้อื่นยกย่อง ชมเชย และสรรเสริญ ต้องการที่จะมีอำนาจ มีอิทธิพลเพื่อการควบคุมผู้อื่น หรือสั่งการให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม ต้องการที่จะเป็นอิสระ มีเสรีภาพ พ้นจากการกดขี่ทั้งหลายทั้งปวง ต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ต้องการที่จะเป็นตามที่เป็นตนเองอยากจะเป็น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นวลฉวี วิศาลศิริกุล (2538) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนเวลาใดก็ได้ตามความพร้อม และความสะดวกของนักศึกษาแต่ละคน

กัญญารักษ์ พิษณุตม์ (2540) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นของนักศึกษา โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร พบว่า มูลเหตุในเรื่องเศรษฐกิจ มูลเหตุดังกล่าวออกมาในรูปแบบของความคิดเห็นในการเรียน เพื่อให้สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ เพื่อให้มีรายได้เป็นของตนเอง เพื่อให้มีอาชีพเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน

สำนักงานวิทยาลัยชุมชนจังหวัดตาก (2545) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความต้องการศึกษาต่อในวิทยาลัยชุมชนจังหวัดตาก โดยมีวัตถุประสงค์ 4 ด้าน คือ ด้านสาขาวิชาที่เรียน ด้านวิธีที่เรียน ด้านระดับการศึกษา และด้านสถานที่ศึกษา พบว่า 1) ความต้องการศึกษาต่อในวิทยาลัยชุมชนจังหวัดตาก ด้านสาขาวิชาที่เรียนตามหลักสูตรอนุปริญาตรี ทุกกลุ่มอาชีพมีความต้องการศึกษาต่อในโปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์มากที่สุด รองลงมาคือ โปรแกรมวิชาการปกครองท้องถิ่น โปรแกรมวิชาพัฒนาชุมชน โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ ส่วนหลักสูตรระยะสั้น ทุกกลุ่มอาชีพมีความต้องการการศึกษาเรื่องคอมพิวเตอร์มากที่สุด รองลงมาคือ การทำอาหาร ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า การเกษตร ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ศิลปะประดิษฐ์งานฝีมือ การทำขนม ตัดเย็บเสื้อผ้า และภาษาอังกฤษ ตามลำดับ 2) ความต้องการศึกษาต่อในวิทยาลัยชุมชนจังหวัดตาก ด้านระดับการศึกษา พบว่า ทุกกลุ่มอาชีพมีความต้องการศึกษาตามหลักสูตรอนุปริญา และหลักสูตรระยะสั้นในวันเสาร์-อาทิตย์ มากที่สุด 3) ความต้องการศึกษาต่อในวิทยาลัยชุมชนจังหวัดตาก ด้านระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มผู้นำท้องถิ่น กลุ่มผู้ที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งในและนอกระบบโรงเรียน กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพอิสระ กลุ่มผู้ดูแลเด็กก่อนเกณฑ์ ต้องการศึกษาต่อทั้งในหลักสูตรอนุปริญาและหลักสูตรระยะสั้นมากที่สุด ส่วนกลุ่มผู้เผยแพร่ศาสนา มีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรระยะสั้นมากที่สุด 4) ความต้องการศึกษาต่อในวิทยาลัยชุมชนจังหวัดตาก ด้านสถานที่ศึกษาตามหลักสูตรอนุปริญา และหลักสูตรระยะสั้น พบว่า ทุกกลุ่มอาชีพต้องการศึกษาต่อในศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ/กิ่ง

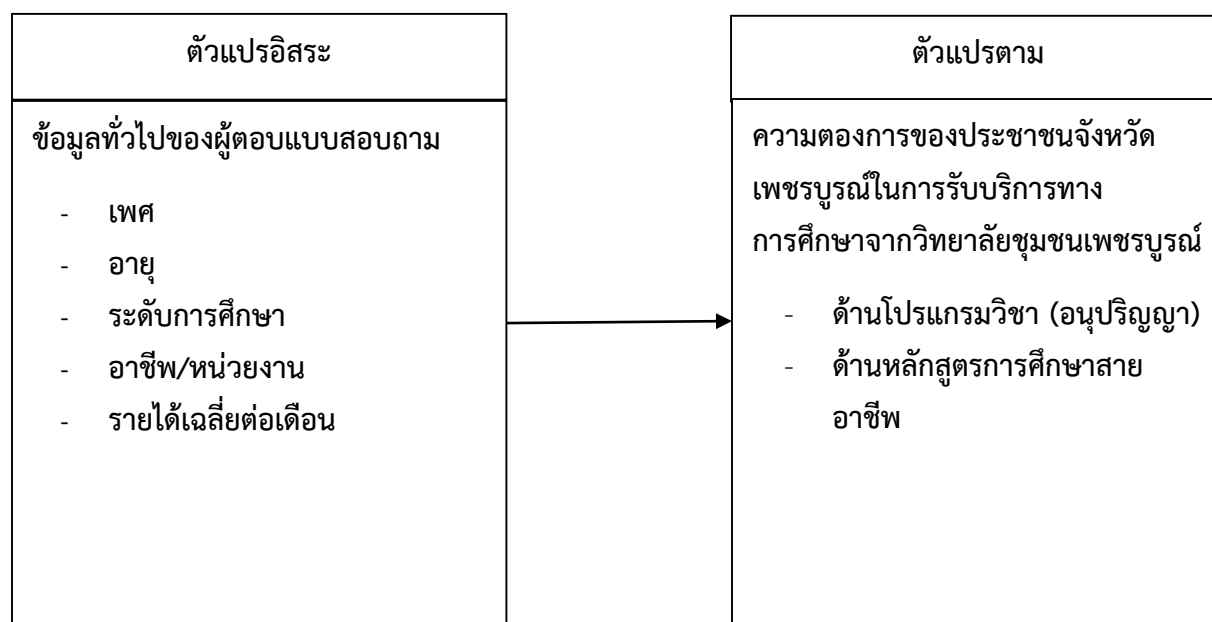
อำเภอ มากที่สุด และกลุ่มผู้ที่ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งในและนอกระบบโรงเรียนมีความต้องการศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่าง มากที่สุด

สำนักงานวิทยาลัยชุมชนจังหวัดตาก (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่องศักยภาพและองค์ความรู้ทางการศึกษาและการฝึกอบรมของจังหวัดตาก พบว่า จังหวัดตากมีศักยภาพและองค์ความรู้ในการศึกษาและฝึกอบรมด้านบุคลากร ด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และด้านแหล่งการเรียนรู้ ที่มีอยู่ในสถาบันการศึกษา องค์กรของรัฐ/วิสาหกิจ องค์กรเอกชน องค์กรปกครองท้องถิ่น ชุมชนและกลุ่มอาชีพ หน่วยงานต่างๆ ส่วนใหญ่มีความสามารถในการสนับสนุนการจัดการศึกษาและฝึกอบรม โดยเป็นสถานที่ในการฝึกงาน ฝึกอาชีพของนักศึกษา เป็นสถานที่ศึกษาดูงาน เป็นวิทยากรและเป็นแหล่งในการศึกษาอบรม ส่วนปัญหาและความต้องการบุคลากรในด้านการดำเนินงาน พบว่า ปัญหาบุคลากรทางด้านความรู้ความสามารถ ทักษะในการปฏิบัติงาน เจตคติในการทำงาน มีปัญหาในระดับปานกลาง ในขณะที่ความต้องการในด้านต่างๆ เหล่านี้ยังมีอยู่ในระดับมาก สำหรับความต้องการในการพัฒนาบุคลากร ความต้องการบุคลากรเพิ่มในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตต้องการบุคลากรที่ได้รับการฝึกอบรมในหลักสูตรระยะสั้นซึ่งเป็นวิชาชีพเฉพาะทางมากที่สุด รองลงมาคือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยต้องการในด้านพาณิชยกรรมและอุตสาหกรรมมากที่สุด ส่วนแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาและฝึกอบรม ควรมีการพัฒนาหลักสูตรที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านเกษตรกรรมในสาขาการแปรรูปผลผลิต การจัดการ การตลาด การออกแบบบรรจุภัณฑ์ การใช้เทคโนโลยีและการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ตลอดจนการใช้สารชีวภาพในการผลิต ในด้านอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม ในสาขาช่างหินแกรนิต ช่างจักรเย็บอุตสาหกรรม ช่างเจียรไนพลอย ช่างอัญมณี บัญชี คอมพิวเตอร์ การท่องเที่ยว และภาษาต่างประเทศ

ประยงค์ แก้วประทุม (2549) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความต้องการของประชาชนชุมชนแออัดคลองเตยในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการของประชาชนชุมชนแออัดคลองเตยในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนกรุงเทพมหานคร 5 ด้าน คือ ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) ด้านหลักสูตรการศึกษาอาชีพ ด้านอบรมระยะสั้น ด้านเวลาที่เรียนและด้านสถานที่เรียน พบว่า ด้านโปรแกรมวิชาที่เรียน และด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ วิชาคอมพิวเตอร์มีความต้องการเป็นอันดับแรก ด้านอบรมระยะสั้นวิชาช่างซ่อมเครื่องยนต์เล็กมีความต้องการเป็นอันดับแรก ด้านเวลาที่เรียนมีความต้องการเป็นอันดับแรกคือ เสาร์-อาทิตย์ (09.00 – 20.00 น.) และด้านสถานที่เรียนต้องการเรียนที่วิทยาลัยชุมชน (โรงเรียนฝึกอาชีพ) เป็นอันดับแรก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มุ่งศึกษาความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ ในการรับบริการทางการศึกษาของวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ โดยมีขั้นตอนในการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์ ทั้ง 11 อำเภอ จำนวน 817,698 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของยามาเน (Taro Yamane) ที่ระดับนัยสำคัญ .05 และมีความคลาดเคลื่อนของการประมาณขนาดตัวอย่างร้อยละ 5 และการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย กระจายทั่วทั้งจังหวัดเพชรบูรณ์ทั้ง 11 อำเภอ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือ
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมีขั้นตอนการสร้าง ดังต่อไปนี้
 - 1.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ทั้ง 5 ด้าน จากเอกสาร วารสาร ตำรา บทความ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประสบการณ์ทำงานของผู้วิจัย
 - 1.2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ
 - 1.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)
 - 1.4 สรุปข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน แล้วปรึกษาผู้เชี่ยวชาญอีกครั้ง
 - 1.5 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ในการศึกษา แต่ไม่ใช่กลุ่มเดียวกัน จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นด้านโปรแกรมวิชาที่เรียนเท่ากับ 0.85 ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพเท่ากับ 0.86 ด้านอบรมระยะสั้นเท่ากับ 0.89 ด้านเวลาที่เรียนเท่ากับ 0.79 และด้านสถานที่เรียนเท่ากับ 0.75
 - 1.6 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา
2. ลักษณะของเครื่องมือ
ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ 2 ด้าน คือ ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญา) และด้านหลักสูตรการศึกษาศายอาชีพ

ลักษณะของแบบสอบถามตอนนี้เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ ความต้องการมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้กำหนดดังนี้

1. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากหัวหน้าส่วนราชการในจังหวัดเพชรบูรณ์ นายอำเภอ ทั้ง 11 อำเภอ และนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยดำเนินการส่งมอบแบบสอบถามให้หัวหน้าส่วนราชการในจังหวัดเพชรบูรณ์ นายอำเภอ ทั้ง 11 อำเภอ และนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลภายใน 2 สัปดาห์
3. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนจากหัวหน้าส่วนราชการในจังหวัดเพชรบูรณ์ นายอำเภอ ทั้ง 11 อำเภอ และนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 400 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมาได้ทำการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจหาความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แต่ละฉบับ แล้วดำเนินการจัดทำตามขั้นตอน ทำการบันทึกคำตอบในแบบสอบถาม เพื่อประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับความต้องการในการรับบริการทางการศึกษามากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความต้องการในการรับบริการทางการศึกษามาก
- 3 หมายถึง ระดับความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาน้อยที่สุด

สำหรับเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยได้กำหนดน้ำหนักคะแนนในการแบ่งช่วง (Class Interval) ดังนี้

- 4.21 – 5.00 หมายถึง ความต้องการรับบริการทางการศึกษาในระดับมากที่สุด
- 3.41 – 4.20 หมายถึง ความต้องการรับบริการทางการศึกษาในระดับมาก
- 2.61 – 3.40 หมายถึง ความต้องการรับบริการทางการศึกษาในระดับปานกลาง
- 1.81 – 2.60 หมายถึง ความต้องการรับบริการทางการศึกษาในระดับน้อย
- 1.00 – 1.80 หมายถึง ความต้องการรับบริการทางการศึกษาในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและทดสอบรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามจำนวน 500 ฉบับ ได้รับกลับคือ 400 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80 ขอเสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n = 400)	ร้อยละ
1. เพศ		
- หญิง	260	65.0
- ชาย	140	35.0
2. อายุ		
- 15 - 25 ปี	65	16.3
- 26-35 ปี	128	32.0
- 36-45 ปี	126	31.5
- 46-55 ปี	62	15.5
- มากกว่า 55 ปี	19	4.8
3. การศึกษา		
- ประถมศึกษา	4	1.0
- มัธยมศึกษาตอนต้น	10	2.5
- มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	63	15.8
- อนุปริญญา/ปวส.	21	5.3
- ปริญญาตรี	219	54.8
- ปริญญาโท	83	20.8
4. อาชีพ/หน่วยงาน		
- รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	190	47.5
- พนักงาน/เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	140	35.0
- เจ้าของกิจการ/ธุรกิจส่วนตัว	4	1.0
- ค้าขาย	4	1.0
- เกษตรกร	24	6.0
- นักเรียน/นักศึกษา	38	9.5
- รับจ้างทั่วไป	0	0

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n = 400)	ร้อยละ
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
- ต่ำกว่า 6,000 บาท	32	8.0
- 6,001 - 9,000 บาท	76	19.0
- 9,001 - 12,000 บาท	47	11.8
- 12,001 - 15,000 บาท	76	19.0
- 15,000 บาทขึ้นไป	169	42.3

จากตารางที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 65 อายุ 26-35 ปี จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 54.8 อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 47.5 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 6,001-9,000 บาท และ 12,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 76

ข้อมูลความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์

1. ความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์	จำนวน (n = 400)	ร้อยละ
1. วิทยาลัยชุมชนมีประโยชน์ต่อประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์หรือไม่		
- มีประโยชน์น้อย	28	7.0
- มีประโยชน์ปานกลาง	168	42.0
- มีประโยชน์มาก	204	51.0
2. ควรจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์หรือไม่		
- ควรจัดตั้ง	361	90.3
- ไม่ควรจัดตั้ง	39	9.8
3. หากมีการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ต้องการให้มีการจัดการเรียนการสอนอย่างไร		
- อบรมหลักสูตรระยะสั้น	227	56.8
- อนุปริญญา	173	43.3

จากตารางที่ 2 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่าวิทยาลัยชุมชนมีประโยชน์ต่อประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์มาก จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 51 ควรจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 361 คน คิดเป็นร้อยละ 90.3 และต้องการให้มีการจัดการเรียนการสอนด้านการอบรมหลักสูตรระยะสั้น จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 56.8

2. ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา)

ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษา ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา)	$\bar{X}$	<i>S. D.</i>	ระดับ ความ ต้องการ	อันดับที่
1. การท่องเที่ยวและการโรงแรม	3.85	.909	มาก	12
2. ภาษาอังกฤษเพื่อการงานอาชีพ	4.36	.759	มากที่สุด	2
3. การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ	4.01	.874	มาก	10
4. การแพทย์แผนไทย	4.06	.825	มาก	9
5. เกษตรปลอดภัย smart farmer	4.35	.836	มากที่สุด	3
6. เทคนิคการเกษตร	4.19	.851	มาก	6
7. การผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย	4.25	.825	มากที่สุด	5
8. การเพิ่มมูลค่าด้านการเกษตร	4.27	.799	มากที่สุด	4
9. การปกครองท้องถิ่น	4.09	.865	มาก	8
10. การศึกษาปฐมวัย	4.01	.932	มาก	10
11. การพัฒนาชุมชน	4.16	.816	มาก	7
12. คอมพิวเตอร์	4.39	.802	มากที่สุด	1
13. การจัดการ	3.98	.764	มาก	11
รวม	4.15	.656	มาก	

จากตารางที่ 3 ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) อยู่ในระดับความต้องการมากที่สุด อันดับที่ 1 คือ คอมพิวเตอร์ ($\bar{X}$ = 4.39) รองลงมา ภาษาอังกฤษเพื่อการงานอาชีพ ($\bar{X}$ = 4.36) และเกษตรปลอดภัย smart farmer ($\bar{X}$ = 4.35) เป็นอันดับที่ 2 และ 3 ส่วนการท่องเที่ยวและการโรงแรม ($\bar{X}$ = 3.85) เป็นลำดับสุดท้าย

3. ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ

ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษา ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ	$\bar{X}$	S. D.	ระดับ ความ ต้องการ	อันดับที่
1. การท่องเที่ยวและการโรงแรม	4.08	.894	มาก	7
2. ภาษาอังกฤษเพื่อการงานอาชีพ	4.31	.838	มากที่สุด	1
3. การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ	4.06	.868	มาก	8
4. การแพทย์แผนไทย	4.14	.806	มาก	6
5. เกษตรปลอดภัย smart farmer	4.21	.836	มากที่สุด	5
6. เทคนิคการเกษตร	4.22	.817	มากที่สุด	4
7. การผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย	4.25	.791	มากที่สุด	3
8. การเพิ่มมูลค่าด้านการเกษตร	4.28	.811	มากที่สุด	2
รวม	4.19	.690	มาก	

จากตารางที่ 4 ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ อยู่ในระดับความต้องการมากที่สุด อันดับที่ 1 คือ ภาษาอังกฤษเพื่อการงานอาชีพ ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาคือการเพิ่มมูลค่าด้านการเกษตร ($\bar{X} = 4.28$) และการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย ($\bar{X} = 4.25$) เป็นอันดับที่ 2 และ 3 ส่วนการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ ($\bar{X} = 4.06$) เป็นลำดับสุดท้าย

4. ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ด้านระยะเวลาในการรับบริการด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ

ตารางที่ 5 ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ด้านระยะเวลาในการรับบริการด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ

ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษา ด้านระยะเวลาในการรับบริการด้านหลักสูตรการศึกษา สายอาชีพ	จำนวน (n = 400)	ร้อยละ
1. 1-2 วัน	37	9.3
2. 2-3 วัน	124	31.0
3. 3-5 วัน	101	25.3
4. มากกว่า 5 วัน	138	34.5
รวม	400	100

จากตารางที่ 5 ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ด้านระยะเวลาในการรับบริการด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ มีระดับความต้องการมากอันดับที่ 1 คือ มากกว่า 5 วัน จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5 รองลงมา 2 – 3 วัน จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 31 และ 3 – 5 วัน จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 ส่วน 1 – 2 วัน จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 เป็นอันดับสุดท้าย

5. ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ด้าน ช่วงเวลา/วันที่สะดวกรับบริการ

ตารางที่ 6 ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ด้าน ช่วงเวลา/วันที่สะดวกรับบริการ

ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษา ด้านช่วงเวลา/วันที่สะดวกรับบริการ	จำนวน (n = 400)	ร้อยละ
1. วันจันทร์ – ศุกร์ เวลา 8.30 น.-16.30 น.	49	12.3
2. วันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 8.30 น.-16.30 น.	351	87.8
รวม	400	100

จากตารางที่ 6 ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ด้านช่วงเวลา/วันที่สะดวกรับบริการ มีระดับความต้องการมากอันดับที่ 1 คือ วันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 8.30 น.-16.30 น. จำนวน 351 คน คิดเป็นร้อยละ 87.8 และรองลงมา วันจันทร์ – ศุกร์ เวลา 8.30 น.-16.30 น. จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3

การทดสอบสมมติฐาน

ผู้วิจัยจะทดสอบสมมติฐานด้วยค่า T-test เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระที่มี 2 กลุ่ม ได้แก่ สมมติฐานที่ 1 ส่วนสมมติฐานที่ 2-5 ผู้วิจัยจะทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ ตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance : ANOVA) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ก็จะมีการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐานมีดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีเพศ ต่างกันมีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์แตกต่างกัน

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จำแนกตามเพศ

ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษา	ชาย (n=140)		หญิง (n=260)		t-value	p
	$\bar{X}$	S. D.	$\bar{X}$	S. D.		
1. ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา)	4.11	.478	4.17	.735	.992	.322
2. ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ	4.11	.605	4.23	.730	1.756	.080
รวม	4.11	.541	4.20	.732	1.37	.201

จากตารางที่ 7 ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเพศชาย มีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 4.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) ($\bar{X} = 4.11$) และด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ ($\bar{X} = 4.11$) มีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาเท่ากัน

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเพศหญิง มีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ ($\bar{X} = 4.23$) และด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) ($\bar{X} = 4.17$)

ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ t-test พบว่า ประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีเพศต่างกันมีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) และด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีอายุ ต่างกันมีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์แตกต่างกัน

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จำแนกตามอายุ

ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษา	15-25 ปี (n=65)		26-35 ปี (n=128)		36-45 ปี (n=126)		46-55ปี (n=62)		สูงกว่า55 ปี (n=19)	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1. ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา)	4.41	.409	4.03	.690	3.93	.669	4.50	.594	4.36	.343
2. ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ	4.43	.528	4.06	.701	3.97	.750	4.56	.484	4.50	.372
รวม	4.42	.468	4.04	.695	3.95	.709	4.53	.539	4.43	.357

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 46-55 ปี มีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ ($\bar{X} = 4.56$) และด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) ($\bar{X} = 4.50$)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุสูงกว่า 55 ปี มีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ ($\bar{X} = 4.50$) และด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) ($\bar{X} = 4.36$)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 15-25 ปี มีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ ($\bar{X} = 4.43$) และด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) ($\bar{X} = 4.41$)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 26-35 ปี มีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ ($\bar{X} = 4.06$) และด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) ($\bar{X} = 4.03$)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 36-45 ปี มีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ ($\bar{X} = 3.97$) และด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) ($\bar{X} = 3.93$)

จากการทดสอบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จำแนกตามอายุ ในตารางที่ 8 ผู้วิจัยทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า ประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีอายุต่างกันมีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) และด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชน
จำแนกตามอายุ

ความต้องการในการรับบริการ ทางการศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F-Ratio	p
1. ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา)	ระหว่างกลุ่ม	20.912	4	5.228	13.669	.000
	ภายในกลุ่ม	151.075	395	.382		
	รวม	171.987	399			
2. ด้านหลักสูตรการศึกษาสาย อาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	22.783	4	5.696	13.423	.000
	ภายในกลุ่ม	167.606	395	.424		
	รวม	190.389	399			

จากตารางที่ 9 พบว่าการเปรียบเทียบสภาพความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จำแนกตามอายุ โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) และด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เพื่อให้เห็นความแตกต่าง ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามวิธีการของ Scheffe ดังผลการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ตามตารางที่ 10 - 11

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จำแนกตาม
อายุด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) เป็นรายคู่โดยวิธีเชฟเฟ่

อายุ	15-25 ปี (n=65)	26-35 ปี (n=128)	36-45 ปี (n=126)	46-55ปี (n=62)	สูงกว่า 55 ปี (n=19)
15-25 ปี ค่าเฉลี่ย 4.41		.002*	.000*	.969	.998
26-35 ปี ค่าเฉลี่ย 4.03			.797	.000*	.314
36-45 ปี ค่าเฉลี่ย 3.93				.000*	.092
46-55ปี ค่าเฉลี่ย 4.50					.951
สูงกว่า 55 ปี ค่าเฉลี่ย 4.36					

จากตารางที่ 10 พบว่า การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 15-25 ปี แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 26-35 ปี และ 36-45 ปี กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 26-35 ปี แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 46-55 ปี และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 36-45 ปี แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 46-55 ปี

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จำแนกตามอายุด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ เป็นรายคู่โดยวิธีเชฟเฟ่

อายุ	15-25 ปี (n=65)	26-35 ปี (n=128)	36-45 ปี (n=126)	46-55ปี (n=62)	สูงกว่า 55 ปี (n=19)
15-25 ปี ค่าเฉลี่ย 4.43		.006*	.000*	.867	.998
26-35 ปี ค่าเฉลี่ย 4.06			.887	.000*	.113
36-45 ปี ค่าเฉลี่ย 3.97				.000*	.030*
46-55ปี ค่าเฉลี่ย 4.56					.997
สูงกว่า 55 ปี ค่าเฉลี่ย 4.50					

จากตารางที่ 11 พบว่า การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 15-25 ปี แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 26-35 ปี และ 36-45 ปี กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 26-35 ปี แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 46-55 ปี และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 36-45 ปี แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 46-55 ปี และสูงกว่า 55 ปีขึ้นไป

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีระดับการศึกษา ต่างกันมีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์แตกต่างกัน

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จำแนกตามระดับการศึกษา

ความต้องการในการรับ บริการทางการศึกษา	ประถม ศึกษา (n=4)		มัธยม ศึกษา ตอนต้น (n=10)		มัธยม ศึกษาตอน ปลาย/ ปวช. (n=63)		อนุ ปริญญา /ปวส. (n=21)		ปริญญาตรี (n=219)		ปริญญาโท (n=83)	
	$\bar{x}$	<i>S. D.</i>	$\bar{x}$	<i>S. D.</i>	$\bar{x}$	<i>S. D.</i>	$\bar{x}$	<i>S. D.</i>	$\bar{x}$	<i>S. D.</i>	$\bar{x}$	<i>S. D.</i>
1. ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา)	3.96	.044	4.26	.361	4.30	.674	4.24	.490	4.01	.661	4.36	.629
2. ด้านหลักสูตรการศึกษา สายอาชีพ	4.50	.577	4.30	.387	4.44	.605	4.29	.729	4.01	.711	4.42	.588
รวม	4.23	.310	4.28	.374	4.37	.639	4.26	.609	4.01	.686	4.39	.608

จากตารางที่ 12 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท มีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ ($\bar{X} = 4.42$) และด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) ($\bar{X} = 4.36$)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ ($\bar{X} = 4.44$) และด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) ($\bar{X} = 4.30$)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น มีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ ($\bar{X} = 4.30$) และด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) ($\bar{X} = 4.26$)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษานุปริญญา/ปวส. มีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ ($\bar{X} = 4.29$) และด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) ($\bar{X} = 4.24$)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ ($\bar{X} = 4.01$) และด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) ($\bar{X} = 4.01$) มีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์เท่ากัน

จากการทดสอบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จำแนกตามระดับการศึกษา ในตารางที่ 12 ผู้วิจัยทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า ประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) และด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชน
จำแนกตามระดับการศึกษา

ความต้องการในการรับบริการ ทางการศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F-Ratio	p
1. ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา)	ระหว่างกลุ่ม	9.936	5	1.987	4.831	.000
	ภายในกลุ่ม	162.051	394	.411		
	รวม	171.987	399			
2. ด้านหลักสูตรการศึกษาสาย อาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	15.845	5	3.169	7.153	.000
	ภายในกลุ่ม	174.544	394	.443		
	รวม	190.389	399			

จากตารางที่ 13 พบว่าการเปรียบเทียบสภาพความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) และด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เพื่อให้เห็นความแตกต่าง ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามวิธีการของ Scheffe ดังผลการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ตามตารางที่ 14 - 15

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จำแนกตาม
ระดับการศึกษาด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) เป็นรายคู่โดยวิธีเชฟเฟ

อายุ	ประถม ศึกษา (n=4)	มัธยม ศึกษา ตอนต้น (n=10)	มัธยม ศึกษาตอน ปลาย/ปวช. (n=63)	อนุ ปริญญา /ปวส. (n=21)	ปริญญาตรี (n=219)	ปริญญาโท (n=83)
ประถมศึกษา ค่าเฉลี่ย 3.96		.987	.954	.986	1.000	.909
มัธยมศึกษาตอนต้น ค่าเฉลี่ย 4.26			1.000	1.000	.923	.999
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ค่าเฉลี่ย 4.30				.999	.073	.997
อนุปริญญา/ปวส. ค่าเฉลี่ย 4.24					.792	.986
ปริญญาตรี ค่าเฉลี่ย 4.01						.003*
ปริญญาโท ค่าเฉลี่ย 4.36						

จากตารางที่ 14 พบว่า การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จำแนกตามระดับการศึกษาด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ เป็นรายคู่โดยวิธีเชฟเฟ

อายุ	ประถม ศึกษา (n=4)	มัธยม ศึกษา ตอนต้น (n=10)	มัธยม ศึกษาตอน ปลาย/ปวช. (n=63)	อนู ปริญญา /ปวส. (n=21)	ปริญญาตรี (n=219)	ปริญญาโท (n=83)
ประถมศึกษา ค่าเฉลี่ย		.998	1.000	.997	.838	1.000
มัธยมศึกษาตอนต้น ค่าเฉลี่ย			.995	1.000	.883	.998
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ค่าเฉลี่ย				.980	.001*	1.000
อนุปริญญา/ปวส. ค่าเฉลี่ย					.634	.989
ปริญญาตรี ค่าเฉลี่ย						.001*
ปริญญาโท ค่าเฉลี่ย						

จากตารางที่ 15 พบว่า การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีอาชีพ/หน่วยงาน ต่างกันมีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์แตกต่างกัน

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จำแนกตามอาชีพ/หน่วยงาน

ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษา	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ (n=190)		พนักงาน/ จนท.อปท. (n=140)		เจ้าของกิจการ/ ธุรกิจส่วนตัว (n=4)		เกษตรกร (n=4)		นักเรียน/ นักศึกษา (n=24)		รับจ้างทั่วไป (n=38)	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1. ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา)	4.11	.712	4.16	.714	4.11	.133	4.53	.355	4.19	.187	4.20	.279
2. ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ	4.16	.727	4.23	.785	4.00	.000	4.62	.144	4.29	.088	4.13	.270
รวม	4.13	.719	4.19	.749	4.05	.066	4.57	.249	4.24	.137	4.16	.274

จากตารางที่ 16 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพ/หน่วยงานเกษตรกร มีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ ($\bar{X} = 4.62$) และด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) ($\bar{X} = 4.53$)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพ/หน่วยงานเป็นนักเรียน/นักศึกษา มีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ ($\bar{X} = 4.29$) และด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) ($\bar{X} = 4.19$)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพ/หน่วยงาน เป็นพนักงาน/จนท.อปท. มีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ ($\bar{X} = 4.23$) และด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) ($\bar{X} = 4.16$)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพ/หน่วยงานรับจ้างทั่วไป มีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) ($\bar{X} = 4.20$) และด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ ($\bar{X} = 4.13$)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพ/หน่วยงานรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.13) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ ($\bar{X}$ = 4.16) และด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) ($\bar{X}$ = 4.11)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพ/หน่วยงานเจ้าของกิจการ/ธุรกิจส่วนตัว มีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.05) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) ($\bar{X}$ = 4.11) และด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ ($\bar{X}$ = 4.00)

จากการทดสอบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จำแนกตามระดับการศึกษา ในตารางที่ 16 ผู้วิจัยทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า ประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) และด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดดังตารางที่ 13

ตารางที่ 17 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชน
จำแนกตามอาชีพ/หน่วยงาน

ความต้องการในการรับบริการ ทางการศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F-Ratio	p
1. ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา)	ระหว่างกลุ่ม	.982	5	.196	.452	.812
	ภายในกลุ่ม	171.005	394	.434		
	รวม	171.987	399			
2. ด้านหลักสูตรการศึกษาสาย อาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	1.664	5	.333	.695	.628
	ภายในกลุ่ม	188.725	394	.479		
	รวม	190.389	399			

สมมติฐานที่ 5 ประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกันมีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์แตกต่างกัน

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษา	ต่ำกว่า 6,000 บาท (n=32)		6,001 - 9,000 บาท (n=76)		9,001 - 12,000 บาท (n=47)		12,001 - 15,000 บาท (n=76)		15,000 บาทขึ้นไป (n=169)	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1. ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา)	4.14	.196	4.22	.766	4.24	.627	4.06	.376	4.13	.758
2. ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ	4.23	.188	4.26	.821	4.26	.764	4.04	.425	4.19	.755
รวม	4.18	.192	4.24	.793	4.25	.695	4.05	.400	4.16	.756

จากตารางที่ 18 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 9,001 - 12,000 บาท มีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.25) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ ($\bar{x}$ = 4.26) และด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) ($\bar{x}$ = 4.24)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 6,001 - 9,000 บาท มีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.24) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ ($\bar{x}$ = 4.26) และด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) ($\bar{x}$ = 4.22)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 6,000 บาท มีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.18) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ ($\bar{x}$ = 4.23) และด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) ($\bar{x}$ = 4.14)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,000 บาทขึ้นไป มีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.16) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ ($\bar{x}$ = 4.19) และด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) ($\bar{x}$ = 4.13)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 12,001 – 15,000 บาท มีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.05) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) ($\bar{X}$ = 4.06) และด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ ($\bar{X}$ = 4.04)

จากการทดสอบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ในตารางที่ 18 ผู้วิจัยทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า ประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกันมีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) และด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชน
จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ความต้องการในการรับบริการ ทางการศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F-Ratio	p
1. ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา)	ระหว่างกลุ่ม	1.425	4	.356	.825	.510
	ภายในกลุ่ม	170.562	395	.432		
	รวม	171.987	399			
2. ด้านหลักสูตรการศึกษาสาย อาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2.374	4	.594	1.247	.291
	ภายในกลุ่ม	188.015	395	.476		
	รวม	190.389	399			

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ ในการรับบริการทางการศึกษาของวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สรุปผลข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 65 อายุ 26-35 ปี จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 54.8 อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 47.5 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 6,001-9,000 บาท และ 12,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 76

2. สรุปผลข้อมูลความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์

2.1 ความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่าวิทยาลัยชุมชนมีประโยชน์ต่อประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์มาก จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 51 ควรจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 361 คน คิดเป็นร้อยละ 90.3 และต้องการให้มีการจัดการเรียนการสอนด้านการอบรมหลักสูตรระยะสั้น จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 56.8

2.2 ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา)

ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) อยู่ในระดับความต้องการมาก อันดับที่ 1 คือ คอมพิวเตอร์ รองลงมาภาษาอังกฤษเพื่อการทำงานอาชีพ และเกษตรกรปลอดภัย smart farmer การเพิ่มมูลค่าด้านการเกษตร การผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย ส่วนความต้องการในระดับมาก คือ เทคนิคการเกษตร การพัฒนาชุมชน การปกครองท้องถิ่น การแพทย์แผนไทย โดยการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ การศึกษาปฐมวัย มีระดับความต้องการมากเท่ากัน การจัดการ และการท่องเที่ยว และการโรงแรม เป็นลำดับสุดท้าย

2.3 ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ

ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ อยู่ในระดับความต้องการมาก อันดับที่ 1 คือ ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงานอาชีพ รองลงมาคือ การเพิ่มมูลค่าด้านการเกษตร การผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย เทคนิคการเกษตร เกษตรปลอดภัย smart farmer และความต้องการในระดับมาก คือ การแพทย์แผนไทย การท่องเที่ยวและการโรงแรม ตามลำดับ ส่วนการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ เป็นลำดับสุดท้าย

2.4 ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ด้านระยะเวลาในการรับบริการด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ

ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ด้านระยะเวลาในการรับบริการด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ มีระดับความต้องการมากอันดับที่ 1 คือ มากกว่า 5 วัน จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5 รองลงมา 2 – 3 วัน จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 31 และ 3 – 5 วัน จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 ส่วน 1 – 2 วัน จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 เป็นอันดับสุดท้าย

2.5 ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ด้าน ช่วงเวลา/วันที่สะดวกรับบริการ

ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ด้าน ช่วงเวลา/วันที่สะดวกรับบริการ มีระดับความต้องการมากอันดับที่ 1 คือ วันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 8.30 น.-16.30 น. จำนวน 351 คน คิดเป็นร้อยละ 87.8 และรองลงมา วันจันทร์ – ศุกร์ เวลา 8.30 น.-16.30 น. จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3

สรุปผลการเปรียบเทียบความต้องการของประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์

1. ประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีเพศ ต่างกันมีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์แตกต่างกัน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีอายุ ต่างกันมีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์แตกต่างกัน ในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) และด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. ประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีระดับการศึกษา ต่างกันมีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์แตกต่างกัน ในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) และด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

4. ประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีอาชีพ/หน่วยงาน ต่างกันมีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์แตกต่างกัน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

5. ประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกันมีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์แตกต่างกัน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล และการศึกษาความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่สำคัญมาอภิปรายดังนี้

1. ความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์

1.1 ความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่าวิทยาลัยชุมชนมีประโยชน์ต่อประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์มาก ควรจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์ อาจเนื่องมาจากจังหวัดเพชรบูรณ์ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 11 อำเภอ และเป็นจังหวัดที่ยาวที่สุดวัดจากเหนือสุดถึงใต้สุดยาว 296 กิโลเมตร โดยอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร 349 กิโลเมตร ทำให้การเดินทางไปเรียนในสถานศึกษามีความยากลำบาก ต้องใช้เวลานาน หรืออาจต้องเสียค่าหอพักในการเดินทางไปเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จึงมีความเห็นว่าการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนขึ้นในจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นการเปิดสอนในระดับอุดมศึกษิต่ำกว่าปริญญาตรี คือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรืออนุปริญญา ซึ่งหลักการของวิทยาลัยชุมชน คือ เรียนใกล้บ้าน ราคาถูก มีคุณภาพและมาตรฐาน

และมีความต้องการให้มีการจัดการเรียนการสอนด้านการอบรมหลักสูตรระยะสั้น เนื่องมาจากประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ส่วนใหญ่ ต้องการมีอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้จากอาชีพประจำที่ทำอยู่ โดยมีความต้องการเรียนหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการงานอาชีพ การเพิ่มมูลค่าด้านการเกษตร การผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย เทคนิคการเกษตร เกษตรปลอดภัย smart farmer การแพทย์แผนไทย และการท่องเที่ยวและการโรงแรม ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับจุดแข็งของจังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านการเกษตร ซึ่งจังหวัดเพชรบูรณ์มีพื้นที่ดินอุดมสมบูรณ์ ทำให้ประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดประกอบอาชีพเกษตรกรรม และผลผลิตด้านการเกษตรของจังหวัดเพชรบูรณ์ได้ส่งออกไปยังตลาดในทั่วทุกภาคของประเทศ และจุดแข็งด้านการท่องเที่ยว จังหวัดเพชรบูรณ์มีแหล่งท่องเที่ยวครอบคลุมทุกอำเภอ ซึ่งเป็นต้นทุนที่ทำให้มีนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบูรณ์ ส่งผลให้มีรายได้จากการท่องเที่ยวเข้าจังหวัดเป็นจำนวนมาก

1.2 ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เพราะประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่เรียนจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา จำนวน 9,306 คน แต่เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในจังหวัดเพียง 1,935 คน เหลือที่ยังไม่ได้เข้าศึกษาต่อในจังหวัด จำนวน 7,371 คน ซึ่งคาดว่าไปศึกษาในระดับระดับอุดมศึกษานอกจังหวัด หรือออกมาประกอบอาชีพหารายได้เลี้ยงครอบครัว จึงไม่มีโอกาสเรียนต่อในระดับสูงในระบบการศึกษาปกติได้ วิทยาลัยชุมชนเป็นสถาบันของรัฐที่จัดการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จัดฝึกอบรมทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม เป็นสถาบันอุดมศึกษาประจำท้องถิ่น ตอบสนองต่อความต้องการและการประกอบอาชีพของชุมชนในท้องถิ่น จึงทำให้ผู้ที่เรียนจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาส่วนหนึ่งต้องการเรียนต่อในโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) ในระดับมาก เพราะเมื่อจบอนุปริญญาแล้วสามารถไปเรียนต่อในระดับสูงขึ้นได้ เพื่อความเจริญก้าวหน้าในชีวิต เพราะยุคปัจจุบันเป็นยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ ดังนั้น จึงมีความต้องการที่จะเพิ่มพูนความรู้เพื่อความก้าวหน้าในชีวิต ทำให้ปรับตัวได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ทั้งนี้

เป็นไปตามทฤษฎีความต้องการของ ทฤษฎี ERG (ERG Theory: Alderfer) แอลเดอร์เฟอร์ (Alderfer) ได้เสนอแนะทฤษฎี ERG ที่ได้ย่อลำดับความต้องการ 5 อย่างของ มาสโลว์ เหลือเพียง 3 อย่างคือ 1. ความต้องการการดำรงอยู่ (Existence Needs) ซึ่งรวมความต้องการทางกายภาพและ ความมั่นคงปลอดภัยไว้ด้วยกัน 2. ความต้องการที่จะมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Relation Needs) ซึ่งรวมถึงความต้องการ ทางสังคมและความต้องการที่จะได้รับการยกย่องและ 3. ความต้องการที่จะมีความเจริญงอกงาม (Growth Needs) ซึ่งหมายถึงความต้องการที่จะทำอะไรให้สำเร็จด้วยตนเอง (Self - Actualization) ของมาสโลว์นั่นเอง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความต้องการเรียนคอมพิวเตอร์ เป็นอันดับแรก ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันคอมพิวเตอร์มีส่วนสำคัญต่อชีวิตประจำวันของมนุษย์ในยุคข้อมูลข่าวสาร หรือยุคโลกาภิวัตน์ เพราะสภาพการต่างๆ ในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นที่จะต้องติดตามข่าวสารให้ทันสมัยอยู่เสมอ ประกอบกับอาชีพในปัจจุบันแทบทุกอาชีพยังเกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ทั้งสิ้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์ (สำนักงานวิทยาลัยชุมชนจังหวัดตาก, 2545) ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยหลายท่าย เช่น ประยงค์ แก้วประทุม (2549) ได้ศึกษาความต้องการของประชาชนชุมชนแออัดคลองเตยในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนกรุงเทพมหานคร 5 ด้าน คือ ด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) ด้านหลักสูตรการศึกษาอาชีพ ด้านอบรมระยะสั้น ด้านเวลาที่เรียน และด้านสถานที่เรียน พบว่า ด้านโปรแกรมวิชาที่เรียน และด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพวิชาคอมพิวเตอร์มีความต้องการเป็นอันดับแรก

1.3 ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะเป็นหลักสูตรที่นำไปใช้ประกอบอาชีพได้จริง ในยุคที่มีการแข่งขันในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการศึกษาและการทำงาน อัตราการว่างงานของประชากรในประเทศไทยก็เพิ่มสูงขึ้น ทางออกที่ดีที่สุดคือการหาความรู้ติดตัว และพัฒนาทักษะทางด้านวิชาชีพ ที่ตรงต่อตลาดแรงงาน และอีกประการหนึ่งการเลือกเรียนวิชาชีพระยะสั้นนั้นสามารถเปลี่ยนอาชีพได้ง่าย โดยเฉพาะอาชีพอิสระ หรือเรียนเพื่อเสริมศักยภาพการทำงานของตนเอง เพื่อให้มีความก้าวหน้าในการทำงานซึ่งเป็นยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ ขณะที่บางคนกำลังมองหาธุรกิจส่วนตัวทำ และบางคนก็กำลังหางานเสริม เพื่อหารายได้ให้กับตนเองซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญารักษ์ พิษณุตม์ (2540) ได้ศึกษาวิจัยมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร พบว่า มูลเหตุจูงใจในเรื่องเศรษฐกิจ มูลเหตุดังกล่าวออกมาในรูปของความคิดเห็นในการเรียน เพื่อให้สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ เพื่อให้มีรายได้เป็นของตนเอง เพื่อให้มีอาชีพเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน

1.4 ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ด้านระยะเวลาในการรับบริการด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ

โดยมีความต้องการเรียนมากที่สุด คือ ระยะเวลามากกว่า 5 วัน อาจเป็นเพราะประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าการเรียนรู้สิ่งใดในช่วงระยะเวลาสั้นๆ อาจไม่สามารถเรียนรู้และฝึกฝนจนเกิดความชำนาญได้ แต่หากการเรียนรู้ในแต่ละเรื่องนั้น ใช้เวลาในการเรียน และการฝึกฝนมากกว่า 5 วัน จะทำให้เกิดความรู้ ความชำนาญสามารถนำไปประกอบอาชีพหลัก หรือเป็นอาชีพเสริม และนำไปเพิ่มพูนความรู้ที่มีอยู่ให้มากขึ้นไปได้

1.5 ความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ด้าน ช่วงเวลา/วันที่สะดวกรับบริการ

โดยมีความต้องการมากที่สุดด้าน ช่วงเวลา/วันที่สะดวกรับบริการ คือ วันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 8.30 น.-16.30 น. อาจเป็นเพราะประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง จึงต้องทำงานในวันจันทร์ถึงศุกร์ หยุดเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นวฉวี วิศาลศิริกุล (2538) ได้ทำการศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนในช่วงเวลาใดก็ได้ตามความพร้อมและความสะดวกของนักศึกษาแต่ละคน เช่น นักศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพแล้วนิยมเรียนในภาคค่ำหรือนอกเวลาทำงาน เพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ฝึกทักษะในการทำงานที่ทํายู่ให้สามารถมีความรู้ความชำนาญยิ่งขึ้นไป หรือเพื่อประกอบอาชีพเป็นรายได้เสริมให้กับตนเองและครอบครัว

2. เปรียบเทียบความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ/หน่วยงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

2.1 ประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีเพศ ต่างกันมีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์แตกต่างกัน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ไม่ว่าจะเป็นชาย หรือหญิงก็มีความต้องการบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเท่าเทียมกันไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรใดก็สามารถเรียนได้ทั้งชาย และหญิง

2.2 ประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีอายุ ต่างกันมีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์แตกต่างกัน ในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) และด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะประชาชนกลุ่มที่อยู่ในวัยทำงานมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองตลอดเวลา เพราะปัจจุบันเป็นยุคของการแข่งขันในเรื่องความรู้ ความสามารถ และมีความต้องการพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพมากขึ้น

2.3 ประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีระดับการศึกษา ต่างกันมีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์แตกต่างกัน ในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) และด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความสนใจการเรียนในแต่ละหลักสูตรแตกต่างกัน เช่น ผู้ที่มีการศึกษาในระดับอุดมศึกษาต้องการเพิ่มทักษะทางด้านความรู้ให้กับตนเอง ในขณะที่ผู้ที่กำลังเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ต้องการศึกษาในระดับอนุปริญญา

2.4 ประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีอาชีพ/หน่วยงาน ต่างกันมีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์แตกต่างกัน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์เห็นว่าปัจจุบันสังคมไทยเปลี่ยนแปลงรวดเร็วมาก เพื่อที่จะได้ก้าวทันโลกที่เปลี่ยนแปลง การเรียนรู้ของคนเราจึงไม่หยุดเพียงที่โรงเรียน หรือมหาวิทยาลัย แต่เราสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ต้องมีความพร้อมที่จะต่อสู้เพื่อตนเองและสังคม มีความพร้อมที่จะประกอบกิจการงานอาชีพได้

2.5 ประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกันมีความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์แตกต่างกัน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำ จึงต้องการเรียนในวิทยาลัยชุมชนเนื่องจากมีค่าใช้จ่ายน้อย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 ควรดำเนินการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์

1.2 ควรดำเนินการเปิดสอนโปรแกรมวิชา (อนุปริญญา) ในวิชาคอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงานอาชีพ และเกษตรปลอดภัย smart farmer การเพิ่มมูลค่าด้านการเกษตร และการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย ตามลำดับ

1.3 ควรดำเนินการหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพระยะสั้น ในวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการทำงานอาชีพ การเพิ่มมูลค่าด้านการเกษตร และการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย เทคนิคการเกษตร เกษตรปลอดภัย smart farmer ตามลำดับ

1.4 ควรจัดหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพระยะสั้น มากกว่า 5 วัน

1.5 ควรจัดการเรียนการสอนในวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 8.30 น.-16.30 น.

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการหาความต้องการของผู้เรียนก่อนที่จะมีการจัดการเรียนการสอนทุกครั้ง

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการให้บริการของการทางการศึกษาของวิทยาลัยชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์

บรรณานุกรม

หนังสือ และเอกสารอื่นๆ

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. พ.ศ. 2542.** และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กัญญาภัก พิษณุตม์. (2540). **มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นของนักศึกษา โรงเรียน
ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาพัฒนาชุมชน คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.**

นวลฉวี วิศาลศิริกุล. (2538). **แรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร.**

วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร/กรุงเทพฯ.

ประยงค์ แก้วประทุม. (2549). **ความต้องการของประชาชนชุมชนแออัดคลองเตยในการรับบริการทาง
การศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.**

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560, **ราชกิจจานุเบกษา.** หมวด 5. มาตรา 54.

สถาบันวิทยาลัยชุมชน. (2558). **แผนกลยุทธ์การศึกษาของวิทยาลัยชุมชน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558-2562).**

สถาบันวิทยาลัยชุมชน. กรุงเทพมหานคร.

_____. (2560). **รายงานประจำปี 2560.** โรงพิมพ์ วี.พริ้นท์ (1991). สถาบันวิทยาลัยชุมชน.

กรุงเทพมหานคร.

สำนักงานวิทยาลัยชุมชนจังหวัดตาก. (2546). **รายงานการวิจัย เรื่อง ศักยภาพและองค์ความรู้ทางการศึกษา
และการฝึกอบรมของจังหวัดตาก. สำนักงานวิทยาลัยชุมชนจังหวัดตาก. ตาก.**

_____. (2545). **รายงานการวิจัย เรื่อง ความต้องการศึกษาต่อในวิทยาลัยชุมชน
จังหวัดตาก. สำนักงานวิทยาลัยชุมชนจังหวัดตาก. ตาก.**

Alderfer, Clayton P. (1976). **ERG Theory of Motivation Clayton Alderfer's revision of Abraham
Maslow.** New York : Harper and Row.

Flippo, Edwin B. (1970). **Principle of Personnel Management.** New York : Mc Graw-Hall Inc.

Maslow, A. H. (1954). **Motivation and Personality.** New York. Harper and Brother.

Taro Yamane (1973). **Statistics : An Introductory Analysis.** 3rdEd. New York. Harper and Row
Publications.

สืบค้นทางอินเทอร์เน็ต

กรมการปกครอง. กระทรวงมหาดไทย. ระบบสถิติทางการทะเบียน 2561. stat.dopa.go.th. สืบค้นเมื่อ 9 มกราคม 2563.

ครูประถม.คอม. (2560) (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <https://www.krupatom.com> สืบค้นเมื่อ 17 มกราคม 2563.

สถาบันวิทยาลัยชุมชน. เข้าถึงได้จาก <http://www.bcca.go.th>. สืบค้นเมื่อ 17 มกราคม 2563.

_____. เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org>. สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2563.

Porter, Bigley and Steers (2003) อ้างถึงใน ดร. เมธา หริมเทพาธิป. **Alderfer's modified need hierarchy theory : แนวคิดทฤษฎีทางจิตวิทยา**. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org> สืบค้นเมื่อ 17 มกราคม 2563.

คณะผู้จัดทำเอกสาร

ที่ปรึกษา

นายภูวนาท มูลเขียน	ศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์
ว่าที่พันตรีประหยัด แก่นชา	รองศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์

ผู้เรียบเรียงและจัดทำต้นฉบับ

นางสาวสุภาพันธุ์ ทองพวงค์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
นางอัญชัญ นานาพร	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
นายพสกร ทวีทรัพย์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นางสาวไฉน ผึ้งผาย	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ

บรรณาธิการ

ว่าที่พันตรีประหยัด แก่นชา	รองศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์
----------------------------	-------------------------------

ผู้พิมพ์

นางสาวสุภาพันธุ์ ทองพวงค์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
นางอัญชัญ นานาพร	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
นางผุสดี วงษ์แสง	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสำรวจความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์
ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์

แบบสำรวจความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์

คำชี้แจง แบบสำรวจฯ ฉบับนี้สร้างขึ้น เพื่อสำรวจความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ จำแนกตามคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและรายได้ของประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งผลการสำรวจจะนำไปประกอบการจัดทำแผนการขอจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์

(กรุณาขีดเครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ☐ หรือเติมข้อความในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ

- 1.1 เพศ ☐ หญิง ☐ ชาย
- 1.2 อายุ ☐ 15 - 25 ปี ☐ 26-35 ปี ☐ 36-45 ปี ☐ 46-55 ปี ☐ มากกว่า 55 ปี
- 1.3 การศึกษา ☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษาตอนต้น ☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.
☐ อนุปริญญา/ปวส. ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก
- 1.4 อาชีพ/หน่วยงาน ☐ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ☐ พนักงาน/เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
☐ เจ้าของกิจการ/ธุรกิจส่วนตัว ☐ ค้าขาย ☐ เกษตรกร ☐ นักเรียน/นักศึกษา
☐ รับจ้างทั่วไป ☐ อื่นๆ ระบุ.....
- 1.5 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ☐ ต่ำกว่า 6,000 บาท ☐ 6,001 - 9,000 บาท ☐ 9,001 - 12,000 บาท
☐ 12,001 - 15,000 บาท ☐ 15,000 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลความต้องการของประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์ในการรับบริการทางการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์

วิทยาลัยชุมชน เป็นสถาบันการศึกษาที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญา รวมทั้งการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและคุณภาพชีวิต โดยจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ และวิชาชีพตามหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ตลอดจนการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อสร้างความเข้มแข็งของท้องถิ่นและชุมชน ซึ่งเป็นการเพิ่มช่องทางหรือโอกาสทางการศึกษา และลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษาของประชาชนในพื้นที่ที่ห่างไกล ในการนี้จึงขอสำรวจความเห็นของท่าน ดังนี้

2.1 ท่านคิดว่าวิทยาลัยชุมชนมีประโยชน์ต่อประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์หรือไม่

- ☐ มีประโยชน์น้อย ☐ มีประโยชน์ปานกลาง ☐ มีประโยชน์มาก

วิทยาลัยชุมชน จัดการเรียนการสอนโดยเน้นการระดมทรัพยากรในพื้นที่มาเป็นเครือข่ายในการจัดการศึกษาทั้งด้านสถานที่เรียน อาจารย์พิเศษที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่ จัดหลักสูตรพัฒนาศักยภาพผู้เรียนทั้งก่อนเข้าเรียนและระหว่างเรียน เพื่อให้สำเร็จการศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่นเอื้อให้ผู้เรียนทำงานไปเรียนไปด้วยได้ และดำเนินการจัดการเรียนการสอนในพื้นที่และยึดเวลาของผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งปัจจุบันมีวิทยาลัยชุมชน จำนวน ๒๐ แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยชุมชนตราด วิทยาลัยชุมชนตาก วิทยาลัยชุมชนนาวิชัย วิทยาลัยชุมชนน่าน วิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์ วิทยาลัยชุมชนปัตตานี วิทยาลัยชุมชนแพร่ วิทยาลัยชุมชนพังงา วิทยาลัยชุมชนพิจิตร วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน วิทยาลัยชุมชนมุกดาหาร วิทยาลัยชุมชนยโสธร วิทยาลัยชุมชนยะลา วิทยาลัยชุมชนระนอง วิทยาลัยชุมชนสงขลา วิทยาลัยชุมชนสตูล วิทยาลัยชุมชนสมุทรสาคร วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว วิทยาลัยชุมชนหนองบัวลำภู และวิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี

2.2 ท่านคิดว่าควรจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์หรือไม่

☐ ควรจัดตั้ง เนื่องจาก.....

☐ ไม่ควรจัดตั้ง เนื่องจาก.....

2.3 หากมีการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์ ท่านต้องการให้มีการจัดการเรียนการสอนอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ อบรมหลักสูตรระยะสั้น ☐ อนุปริญญา ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

2.4 หลักสูตรที่ต้องการให้ดำเนินการจัดการเรียนการสอน

(กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับความต้องการของท่าน)

หลักสูตรที่ต้องการให้ดำเนินการจัดการเรียนการสอน	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
โปรแกรมวิชา (อนุปริญญา)					
1. การท่องเที่ยวและการโรงแรม					
2. ภาษาอังกฤษเพื่อการงานอาชีพ					
3. การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ					
4. การแพทย์แผนไทย					
5. เกษตรปลอดภัย smart farmer					
6. เทคนิคการเกษตร					
7. การผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย					
8. การเพิ่มมูลค่าด้านการเกษตร					
9. การปกครองท้องถิ่น					
10. การศึกษาปฐมวัย					
11. การพัฒนาชุมชน					
12. คอมพิวเตอร์					
13. การจัดการ					

หลักสูตรที่ต้องการให้ดำเนินการจัดการเรียนการสอน	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
หลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ					
1. การท่องเที่ยวและการโรงแรม					
2. ภาษาอังกฤษเพื่อการงานอาชีพ					
3. การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ					
4. การแพทย์แผนไทย					
5. เกษตรปลอดภัย smart farmer					
6. เทคนิคการเกษตร					
7. การผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย					
8. การเพิ่มมูลค่าด้านการเกษตร					

2.5 ระยะเวลาในการรับบริการด้านหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ

- ระยะเวลา ☐ 1-2 วัน ☐ 2-3 วัน ☐ 3-5 วัน ☐ มากกว่า 5 วัน
☐ อื่นๆ ระบุ.....
- ช่วงเวลา/วันที่สะดวกรับบริการ ☐ วันจันทร์ – ศุกร์ เวลา 8.30 น.-16.30 น.
☐ วันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 8.30 น.-16.30 น. ☐ อื่นๆ ระบุ.....

2.6 ☐ การรับบริการอื่นๆ ระบุ.....

2.7 ข้อเสนอแนะ-ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนเพชรบูรณ์

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสำรวจ
 กลุ่มพัฒนาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์
 โทร. 0 56029 659 ต่อ 11
 โทรสาร 0 5602 9938